

3.2. Concentratiegraad van controlemandaten bij organisaties van openbaar belang in België

3.2.1. Kernfactoren van deze studie

- Repertoriëring van de bedrijfsrevisoren die werkzaam zijn bij “organisaties van openbaar belang”, algemeen genomen een criterium dat in het Belgisch recht nog niet is gedefinieerd.
- De grote tendensen in kaart brengen qua concentratie van opdrachten voor de wettelijke controle van jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang, zowel *in globo* als voor bepaalde statistisch representatieve subgroepen.
- Voor de vijf subgroepen die de studie van de “*Big four*” heeft onderzocht, ligt het aandeel (in aantal mandaten), naar gelang van de subgroepen, tussen 46 en 90 %, verdeeld over de vier of drie van de “*Big four*”.
- Voor de vijf subgroepen die de studie van de internationale structuren aangesloten bij het “*Forum of firms*” (buiten de “*Big four*”) heeft onderzocht, ligt het aandeel (in aantal mandaten), naar gelang van de subgroepen, tussen 2 en 37 %, verdeeld over één tot zes van de Belgische vertegenwoordigers van internationale auditkantoren aangesloten bij het “*Forum of firms*” (buiten de “*Big four*”).
- Voor de vijf subgroepen die de studie van de strikt nationale structuren heeft onderzocht, ligt het aandeel (in aantal mandaten), naar gelang van de subgroepen, tussen 0 en 17 %.
- Deze resultaten moeten weliswaar genuanceerd worden, want bij de berekening van het aandeel op basis van het aantal mandaten wordt geenszins rekening gehouden met de grootte van de betrokken ondernemingen. Zo worden, bijvoorbeeld, alle ondernemingen uit de Bel 20 gecontroleerd door één van de “*Big four*”, waarbij het aandeel voor 21% tot 37% verdeeld wordt onder de vier grootste auditkantoren.
- Repertoriëring van de colleges van commissarissen belast met de wettelijke controle van de jaarrekening van organisaties van openbaar belang en de vaststelling dat zij weinig frequent voorkomen. De regels inzake rotatie – zowel “intern” als “extern” – in het Belgisch recht zijn waarschijnlijk

niet vreemd aan het geringe aantal colleges van commissarissen. Een andere mogelijke verklaring is dat de structuur waartoe de wettelijke auditor behoort, op grond van de Belgische wetgeving en reglementering bepaalde opdrachten niet kan uitvoeren.

3.2.2. Doel van de studie

Voor de Hoge Raad voor de Economische Beroepen is de concentratieproblematiek in de auditmarkt al jarenlang een belangrijk thema. Ook op Europees niveau is dit thema prominent aanwezig in de discussies, meer bepaald de concentratie van de auditmarkt in organisaties van openbaar belang. Naar het schijnt zou de concentratie in bepaalde landen van de Europese Unie dergelijke vormen hebben aangenomen dat er zelfs niet langer sprake zou zijn van de “*Big four*” alleen, maar van een veel sterkere concentratie rond twee *leaders* in dit segment, zelfs één enkele.

Die problematiek is ook aan de orde geweest bij de Hoge Raad, meer bepaald in verband met de werkelijke situatie in België. Na afloop van de gedachtewisseling hierover is aan het wetenschappelijk secretariaat gevraagd om aan de hand van een studie te onderzoeken hoe de situatie er uitziet met betrekking tot de concentratie van opdrachten voor de wettelijke controle van jaarrekeningen bij Belgische “organisaties van openbaar belang”.

3.2.3. Het begrip “organisatie van openbaar belang”

In België geeft het Wetboek van vennootschappen geen definitie van het begrip “organisatie van openbaar belang” (verkort OOB).

Niettemin zijn er een aantal elementen op grond waarvan kan worden uitgemaakt welke ondernemingen aan dit begrip beantwoorden:

- A.** De auditrichtlijn zegt duidelijk wat onder de uitdrukking “organisatie van openbaar belang” dient te worden verstaan (artikel 2, 13° van de auditrichtlijn):

“In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder: (...) “organisaties van openbaar belang”: onder het recht van een lidstaat vallende entiteiten waarvan de effecten in een lidstaat worden verhandeld op een gereglementeerde markt in de zin van artikel 4, lid 1, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG, kredietinstellingen als omschreven in artikel 1, punt

- 1, van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 maart 2000 betreffende de toegang tot en de uitoefening van de werkzaamheden van kredietinstellingen en **verzekeringsondernemingen** in de zin van artikel 2, lid 1, van Richtlijn 91/674/EEG. **De lidstaten kunnen ook andere entiteiten aanmerken als organisaties van openbaar belang**, bijvoorbeeld entiteiten die van groot algemeen belang zijn als gevolg van de aard van hun bedrijfsactiviteiten, hun omvang of hun personeelsbestand”.

Voorts staat artikel 39 van de auditrichtlijn de lidstaten toe organisaties van openbaar belang waarvan de effecten niet worden verhandeld op een gereguleerde markt zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG, en hun wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en) vrij te stellen van één of meerdere van de eisen in hoofdstuk X (artikel 39 tot 43) van de auditrichtlijn.

Specifieke maatregelen uit de auditrichtlijn voor wettelijke auditors belast met de controle van de financiële overzichten van ondernemingen die als organisatie van openbaar belang worden beschouwd

- o **Onafhankelijkheid en objectiviteit** - Artikel 22 van de auditrichtlijn handelt over de onafhankelijkheid en objectiviteit van wettelijke auditors in de Europese Unie en bepaalt onder meer dat die wettelijke auditors veiligheidsmaatregelen moeten nemen om bedreigingen zoals zelftoetsing, een eigen belang, voorspraak, bekendheid of vertrouwen of intimidatie in te perken.
Dit artikel uit de auditrichtlijn vraagt ook dat voor controles van organisaties van openbaar belang een wettelijke auditor of een auditkantoor, “indien dit nodig is om de onafhankelijkheid van deze wettelijke auditor of dit auditkantoor te waarborgen, afziet van de wettelijke controle in het geval van zelftoetsing of een eigen belang.”.
- o **Frequentie van de kwaliteitscontrole** - Artikel 29 van de auditrichtlijn vereist dat elke lidstaat erop toeziet dat alle wettelijke auditors en auditkantoren vallen onder een kwaliteitsborgingsstelsel dat ten minste aan diverse criteria voldoet, onder andere dat er om de zes jaar een kwaliteitsbeoordeling moet plaatsvinden. **Bij**

wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang uitvoeren, moet die kwaliteitsbeoordeling ten minste om de drie jaar plaatsvinden (artikel 43 van de auditrichtlijn).

- o **Jaarlijks transparantieverlag** - De auditrichtlijn is bijzonder innoverend op het stuk van de informatieverstrekking door wettelijke auditors en auditkantoren via hun website, in die zin dat wettelijke auditors of auditkantoren die instaan voor de wettelijke controle van jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang verplicht zijn om op hun website uiterlijk drie maanden na afloop van elk boekjaar een transparantieverlag bekend te maken met ten minste alle door artikel 40 van de richtlijn vereiste informatie.
- o **Interacties tussen auditcomité's en wettelijke auditors** - In het specifieke geval van een wettelijke controle van de jaarrekening van een organisatie van openbaar belang bepaalt de auditrichtlijn (artikel 42, § 1) dat de lidstaten erop moeten toezien dat de wettelijke auditor of het auditkantoor die/dat de wettelijke controle uitvoert:
  - a) jaarlijks het auditcomité schriftelijk zijn onafhankelijkheid van de gecontroleerde organisatie van openbaar belang bevestigt;
  - b) jaarlijks alle voor de gecontroleerde entiteit verrichte nevendiensten meldt bij het auditcomité; en
  - c) met het auditcomité overleg voert over de bedreigingen voor de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor en de veiligheidsmaatregelen die zijn genomen om deze bedreigingen in te perken, zoals door de wettelijke auditor of het auditkantoor bijgehouden overeenkomstig artikel 22, lid 3.
- o **“Interne” rotatie** - Qua rotatie van wettelijke auditors van organisaties van openbaar belang bepaalt artikel 42 van de auditrichtlijn dat de lidstaten erop moeten toezien dat de voornaamste vennoot/vennoten die met de uitvoering van een wettelijke controle van de jaarrekeningen is/zijn belast, na uiterlijk zeven jaar vanaf de benoeming van de controleopdracht

wordt/worden ontslagen en pas na een periode van ten minste twee jaar opnieuw aan de controle van de gecontroleerde entiteit mag/mogen deelnemen.

- o **“Cooling-off”-periode** – De richtlijn legt wettelijke auditors of de voornaamste vennoot belast met de wettelijke controle van de jaarrekening van een organisatie van openbaar belang, een soort “rouwperiode” op, wanneer die zouden beslissen uit het beroep te stappen. De wettelijke auditor of de voornaamste vennoot die namens een auditkantoor een wettelijke controle van de jaarrekeningen uitvoert, mag inderdaad pas een centrale leidinggevende functie in de gecontroleerde entiteit aanvaarden nadat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds hij of zij zich als wettelijke auditor of voornaamste vennoot uit de controleopdracht heeft teruggetrokken (artikel 42, § 3 van de auditrichtlijn).

Specifieke maatregelen voor ondernemingen die beschouwd worden als organisatie van openbaar belang

De interactie tussen de gecontroleerde onderneming (lastgever) en de externe auditor die instaat voor de wettelijke controle van de jaarrekening (lasthebber) wordt in de auditrichtlijn op twee niveaus geregeld:

- de interactie tussen de auditcomités en de wettelijke auditor, enerzijds, en
- de informatie die zowel de betrokken onderneming als haar commissaris moeten verstrekken bij voortijdige beëindiging van diens mandaat, anderzijds.

Het eerste punt geldt specifiek voor ondernemingen die als organisatie van openbaar belang worden beschouwd, het tweede voor alle ondernemingen, ongeacht of zij een organisatie van openbaar belang zijn of niet.

In verband met de interactie tussen de auditcomités en de wettelijke auditor poneert artikel 41 van de auditrichtlijn als basisprincipe dat elke organisatie van openbaar belang een auditcomité moet hebben (tenzij een afwijking is verleend door de auditrichtlijn).

De lidstaten bepalen of auditcomités samengesteld moeten zijn uit niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden van het leidinggevende en/of leden van het toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit en/of

leden die worden benoemd door de algemene aandeelhoudersvergadering van de gecontroleerde entiteit.

Ten minste één lid van het auditcomité is onafhankelijk en beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van boekhouding en/of controle.

Uit artikel 41, § 2 van de auditrichtlijn volgt dat het auditcomité onder meer tot taak heeft:

- a) het monitoren van het financiële-verslaggevingsproces;
- b) het monitoren van de doeltreffendheid van het interne beheersingssysteem, het eventuele interne auditsysteem en het risicomanagementsysteem van de vennootschap;
- c) het monitoren van de wettelijke controle van de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening;
- d) het beoordelen en monitoren van de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor, waarbij met name wordt gelet op de verlening van neven-diensten aan de gecontroleerde entiteit.

Het voorstel van het leidinggevende of toezichthoudende orgaan in een organisatie van openbaar belang inzake de benoeming van een wettelijke auditor of auditkantoor moet gebaseerd zijn op een aanbeveling van het auditcomité.

De wettelijke auditor of het auditkantoor brengt aan het auditcomité verslag uit over bij de wettelijke controle van de jaarrekening aan het licht gekomen belangrijke zaken, en met name ernstige tekortkomingen in het interne beheersingsproces met betrekking tot de financiële verslaggeving.

- B. De wet van 22 juli 1953 omschrijft – voor wat deze wet betreft – het begrip organisatie van openbaar belang in artikel 2, 7° evenwel als volgt: *“organisaties van openbaar belang: de genoteerde vennootschappen in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, de kredietinstellingen in de zin van artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen in de zin van artikel 2 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen”*.

Deze wet is van toepassing op de opdrachten voor de wettelijke jaarrekeningcontrole uitgevoerd door bedrijfsrevisoren (ook in organisaties van openbaar belang). Die definitie van organisatie van openbaar belang kan echter niet worden veralgemeend en van toepassing worden verklaard op de ondernemingen zelf, aangezien het Wetboek van vennootschappen zelf hiervan geen definitie geeft.

- C. De basisprincipes voor een versterking van de maatregelen in verband met de interactie tussen auditcomités en wettelijke auditors uit de auditrichtlijn zijn vastgelegd in artikel 41 van de auditrichtlijn en hebben enkel betrekking op organisaties van openbaar belang.

Die principes werden in het Belgisch recht omgezet met de wet van 17 december 2008¹. Met betrekking tot het toepassingsgebied heeft de Belgische wetgever het begrip "organisatie van openbaar belang" niet in het Wetboek van vennootschappen opgenomen, maar wel beslist om de maatregelen uit de auditrichtlijn in verband met auditcomités toe te passen op de volgende categorieën van ondernemingen:

- de kredietinstellingen in de zin van de wet van 22 maart 1993
- de verzekeringsondernemingen in de zin van de wet van 9 juli 1975
- de beleggingsondernemingen in de zin van de wet van 6 april 1995
- de beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging in de zin van de wet van 20 juli 2004
- de beursgenoteerde vennootschappen in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen.

Onder al deze categorieën van ondernemingen heeft de wetgever de ondernemingen vrijgesteld waarvoor dat overeenkomstig de afwijkingsbepalingen van artikel 41 van de auditrichtlijn toegestaan was.

- D. De verplichtingen in verband met de wettelijke controle van de jaarrekening van organisaties van openbaar belang werden in België ook op gewestelijk niveau nog vóór de regionale verkiezingen van mei 2009 door de

1 Wet van 17 december 2008 inzonderheid tot oprichting van een auditcomité in de genoteerde vennootschappen en de financiële ondernemingen, *Belgisch Staatsblad* van 29 december 2008 (3de editie). Die wet werd gewijzigd door de wet van 9 februari 2009, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 25 februari 2009.

Waalse gewestregering ingevoerd via twee decreten:

- het decreet van 30 april 2009 betreffende de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut, de intercommunales en de openbare huisvestingsmaatschappijen alsook de versterking van de transparantie bij de toekenning van overheidsopdrachten van revisoren door een Waalse aanbestedende overheid en tot wijziging van sommige bepalingen van het decreet van 12 februari 2004 betreffende de regeringscommissaris, het Wetboek van de Plaatselijke Democratie en Decentralisatie en van de Waalse Huisvestingscode² en
- het decreet van 30 april 2009 tot wijziging van sommige bepalingen van het decreet van 12 februari 2004 betreffende de regeringscommissaris voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet en betreffende de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut, alsook de versterking van de transparantie bij de toekenning van overheidsopdrachten van revisoren door een Waalse aanbestedende overheid³.

Beide decreten dragen als datum 30 april 2009 en hebben betrekking op opdrachten inzake de wettelijke controle van jaarrekeningen van bepaalde categorieën van ondernemingen in het Waals gewest:

- de instellingen van openbaar nut⁴
- de intercommunales en
- de openbare huisvestingsmaatschappijen.

Hoofdstuk I van het decreet dat verscheen in het *Belgisch Staatsblad* van 26 mei 2009 werd opnieuw gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 27 mei 2009. De enige – zij het niet onbelangrijke – wijziging ten opzichte van de eerste versie is de toevoeging van een verwijzing naar artikel 138 van de Grondwet (dat een materie bedoeld in artikel 128 van de Grondwet regelt) in de titel van het Decreet van 12 februari 2004.

2 *Belgisch Staatsblad* van 26 mei 2009.

3 *Belgisch Staatsblad* van 27 mei 2009.

4 Er is een duidelijk onderscheid tussen de "instellingen van openbaar nut" bedoeld in dit decreet en de "organisaties van openbaar belang" waarvan hierboven sprake. "Instellingen van openbaar nut" zijn instellingen met een openbaar nut in de sociale betekenis van het woord, in tegenstelling tot "organisaties van openbaar belang" waar openbaar belang moet worden begrepen in de financiële betekenis van het woord.

De Waalse decreten hebben de mogelijkheid benut uit artikel 39 van de auditrichtlijn, dat lidstaten toelaat organisaties van openbaar belang waarvan de effecten niet worden verhandeld op een gereglementeerde markt zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, punt 14, van Richtlijn 2004/39/EG, en hun wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en) vrij te stellen van één of meerdere van de eisen in hoofdstuk X (artikel 39 tot 43) van de auditrichtlijn.

Aan de drie categorieën van ondernemingen bedoeld in beide Waalse decreten worden de volgende eisen opgelegd:

- o **Mandatenkadaster** – Er wordt op het niveau van het Waals Gewest een openbaar register bijgehouden van alle opdrachten voor de wettelijke rekeningcontrole van 22.000 euro of meer, exclusief BTW, gegund tussen een revisor en de Waalse aanbestedende overheden, gefinancierd voor de meerderheid gecontroleerd door het Gewest, de gemeenten of de provincies, en met als doel een decretale opdracht tot controle op de rekeningen van een instelling van openbaar nut, een intercommunale of een openbare huisvestingsmaatschappij in het Waals Gewest. Dit kadaster wordt *“cadastre des marchés publics – Réviseurs”* (Kadaster Overheidsopdrachten – Revisoren) genoemd.

Dit kadaster is openbaar, aangezien het op de website van het Waals Gewest staat⁵.

Bovendien moet de Waalse regering het Parlement uiterlijk op 1 september van het jaar na het jaar waarop het betrekking heeft, een rapport over dat kadaster bezorgen, met het voorwerp van de overheidsopdracht, het bedrag ervan, de betrokken aanbestedende overheid en de begunstigde.

- o **“Externe” rotatie** – De revisor(en) die in deze entiteiten worden benoemd, wordt (worden) gekozen onder de leden natuurlijke personen, rechtspersonen of entiteiten, ongeacht hun rechtsvorm, van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, *“voor een maximumduur van drie jaar die één keer op achtereenvolgende wijze verlengd kan worden op het niveau van hetzelfde kabinet of van hetzelfde netwerk”*.

5 Zie in verband hiermee de volgende internetpagina op de website van het Waals Gewest: <http://marchespublics.wallonie.be/fr/informations-generales/pratiques-demarche/marches-reviseurs/marche-reviseurs-cadastret-rapports-de-transparences.html>.

Hier gaat het om een gewone “externe” rotatie zonder meer, in tegenstelling tot de regeling op federaal niveau, waar geopteerd werd voor een “interne” rotatie, hetgeen voor de vennootschap die een controlemandaat toewijst dus de mogelijkheid schept om desgewenst de rotatie enkel te beperken tot de voornaamste vennoot die met de opdracht is belast met behoud van hetzelfde auditkantoor of een revisorenvennootschap uit hetzelfde netwerk.

- o **Transparantieverlag** – Uit beide decreten volgt onder andere ook dat een revisor die wenst in te schrijven voor een mandaat om controle te voeren op de rekeningen van een instelling van openbaar nut, een intercommunale of een openbare huisvestingsmaatschappij in het Waals Gewest, bij de indiening van zijn kandidatuur tevens een transparantieverlag dient mee te delen.

Deze transparantieverlagen zijn openbaar, aangezien zij op de website van het Waals Gewest staan⁶.

- E. Norm over de opdracht inzake medewerking aan het prudentieel toezicht, zoals in 2010 aan de Hoge Raad ter goedkeuring voorgelegd

Deze norm, in 2010 aan de Hoge Raad ter goedkeuring voorgelegd, heeft betrekking op ongeveer 250 ondernemingen die in de volgende categorieën kunnen worden ondergebracht:

- Kredietinstellingen naar Belgisch recht
- Beursvennootschappen naar Belgisch recht
- Beheersvennootschappen van instellingen voor collectieve belegging (verkort ICB's) naar Belgisch recht
- Vereffeninginstellingen en hiermee gelijkgestelde instellingen
- Bijkantoren van kredietinstellingen van de Europese Economische Ruimte (verkort EER)
- Bijkantoren van beursvennootschappen EER
- Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER
- Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER
- Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER
- Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's buiten EER
- Belgische financiële holdings

6 Zie in verband hiermee de volgende internetpagina op de website van het Waals Gewest: <http://marchespublics.wallonie.be/fr/informations-generales/pratiques-demarche/marches-reviseurs/marche-reviseurs-cadastret-rapports-de-transparences.html>.

- Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht
- Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER
- Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER
- Verzekeringsondernemingen die tot een verzekeringsgroep behoren
- Herverzekeringsondernemingen die tot een herverzekeringsgroep behoren

Het toepassingsgebied van de ontwerpnorm die door de Raad van het IBR ter goedkeuring is voorgelegd en handelt over de medewerking van bedrijfsrevisoren aan het prudentieel toezicht, stemt niet overeen met het geheel van organisaties van openbaar belang in de zin van de auditrichtlijn.

Ten minste drie grote categorieën van vennootschappen die niet in de ter goedkeuring voorgelegde ontwerpnorm zijn opgenomen, zouden inderdaad bij de organisaties van openbaar belang kunnen gerekend worden:

- beursgenoteerde vennootschappen (die niet onder prudentieel toezicht staan)
- instellingen voor collectieve belegging (verkort ICB's) die onder semi-prudentieel toezicht staan
- instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (verkort IBP) die onder semi-prudentieel toezicht staan.

Deze drie grote OOB-categorieën groeperen meer dan 550 vennootschappen, uitgesplitst als volgt:

- iets meer dan 150 beursgenoteerde vennootschappen;
- iets meer dan 150 instellingen voor collectieve belegging;
- iets minder dan 250 instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

3.2.4. Toepassingsgebied van de studie van de Hoge Raad

Gelet op het wettelijk en reglementair kader zoals dat thans in België bestaat, werd gekozen voor een minimale definitie van een organisatie van openbaar belang, uitgaande van de drie grote categorieën die Europa hanteert: beursgenoteerde vennootschappen, kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen. Beide laatste categorieën werden zo ruim mogelijk genomen en uitgebreid

tot de vennootschappen die in Belgisch recht onder prudentieel toezicht staan (entiteiten bedoeld in de in 2010 aan de Hoge Raad ter goedkeuring voorgelegde ontwerpnorm over de opdracht inzake medewerking aan het prudentieel toezicht).

Zo werd in het kader van de studie de situatie van nagenoeg 400 ondernemingen onderzocht op basis van een uitsplitsing over de volgende categorieën:

- Vennootschappen naar Belgisch recht waarvan de aandelen op Euronext Brussel zijn genoteerd
- Kredietinstellingen naar Belgisch recht
- Beursvennootschappen naar Belgisch recht
- Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht
- Vereffeningsinstellingen en hiermee gelijkgestelde instellingen
- Bijkantoren van kredietinstellingen EER
- Bijkantoren van beursvennootschappen EER
- Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER
- Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER
- Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER
- Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's buiten EER
- Belgische financiële holdings
- Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht
- Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER
- Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER
- Verzekeringsondernemingen die tot een verzekeringsgroep behoren
- Herverzekeringsondernemingen die tot een herverzekeringsgroep behoren

3.2.5. Gehanteerde methodologie

Na afbakening van het toepassingsgebied van de studie van de Hoge Raad werd aan de hand van de jaarbrochures die deze vennootschappen bekendmaken en op hun website⁷ plaatsen, alle

⁷ De lijst van de vennootschappen onder prudentieel toezicht en de lijst van de erkende bedrijfsrevisoren belast met de controle van de jaarrekening van die ondernemingen onder prudentieel toezicht, kunnen worden geconsulteerd via deze webpagina: <http://www.nbb.be/pub/cp/domains.htm?l=nl>

Pagina "beleggersrelaties" op de website van de beursgenoteerde vennootschappen kan worden geconsulteerd via de links op deze webpagina: <http://www.fsma.be/nl/Supervision/fm/gv/info/CompanyLinks.aspx>

informatie verzameld over de wettelijke auditor(s) die door de betrokken ondernemingen zijn aangesteld.

Wanneer geen informatie beschikbaar was, werd de Kruispuntbank van Ondernemingen geraadpleegd.

Wanneer de benoeming van de wettelijke auditor(s) niet in de Bijlagen tot het *Belgisch Staatsblad* was gepubliceerd, werd die informatie nagetrokken in de gegevens die de ondernemingen verstrekken aan de Balanscentrale van de Nationale Bank van België in het kader van de verplichte neerlegging van hun (al dan niet geconsolideerde) jaarrekening.

De afsluitingsdatum voor de studie werd vastgesteld op 30 juni 2010, zodanig dat met de jaarrekeningen over het boekjaar 2009 kon worden gewerkt, want tegen die datum diende al een algemene vergadering van aandeelhouders te zijn gehouden. Voor ondernemingen die niet afsluiten op het einde van het kalenderjaar werd in deze studie het laatste boekjaar genomen dat op 30 juni 2010 was afgesloten.

Aangezien het mandatenkadaster voor wettelijke controles van jaarrekeningen bij instellingen van openbaar nut, intercommunales en openbare huisvestingsmaatschappijen in het Waals Gewest op 30 juni 2010 nog niet integraal

beschikbaar was, konden die mandaten niet bij de studie van de Hoge Raad betrokken worden.

3.2.6. Analyse van de resultaten van de studie van de Hoge Raad

In het algemeen worden de mandaten voor de wettelijke controle van de jaarrekening van organisaties van openbaar belang voor de overgrote meerderheid toevertrouwd aan één zelfde auditkantoor. Slechts in zowat 3,4% van de bij het onderzoek van de Hoge Raad betrokken vennootschappen wordt een college van commissarissen aangesteld.

In de 96,6% overige vennootschappen wordt het mandaat meestal toevertrouwd aan een revisorenvennootschap vertegenwoordigd door één enkele bedrijfsrevisor. Niettemin wordt in 48 vennootschappen (of iets meer dan 10 % van de vennootschappen) het mandaat toevertrouwd aan een auditkantoor, vertegenwoordigd door twee bedrijfsrevisoren. Tenslotte wordt in 8 % van de ondernemingen het mandaat toevertrouwd aan een bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon, die (al dan niet) behoort tot een grotere structuur.

Deze percentages verschillen van de ene categorie van ondernemingen tot de andere en zien er als volgt uit:

	Categorieën van vennootschappen bedoeld in de empirische studie	Aantal	College	1 Com	1 Com	IP
				2 vert.	1 vert.	
(1)	Genoteerde vennootschappen	153	7	15	127	7
(2)	Kredietinstellingen naar Belgisch recht	47	3	4	36	4
(3)	Beursvennootschappen naar Belgisch recht	23	1		14	8
(4)	Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht	7		2	5	
(5)	Vereffeningsinstellingen en hiermee gelijkgestelde instellingen	2		1	1	
(6)	Bijkantoren van kredietinstellingen EER	50		3	47	
	Bijkantoren van beursvennootschappen EER	2				
	Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER	3				
(7)	Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER	9		1	8	
	Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER					
	Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's buiten EER					
(8)	Belgische financiële holdings	6	1	3	2	
(9)	Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht	3			3	
(10)	Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	95	2	19	62	12
(11)	Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	1			1	
	Totaal	401	14	48	303	31

Legende

Aantal: aantal ondernemingen in elke categorie

College: aantal ondernemingen in elke categorie die een college van commissarissen hebben aangesteld (2)

1 Com/2 vert.: aantal ondernemingen in elke categorie die een commissaris hebben aangesteld (auditvennootschap) vertegenwoordigd door twee vertegenwoordigers (bedrijfsrevisoren natuurlijke persoon)

1 Com/1 vert.: aantal ondernemingen in elke categorie die een commissaris hebben aangesteld (auditvennootschap) vertegenwoordigd door één vertegenwoordiger (bedrijfsrevisor natuurlijke persoon)

IP: aantal ondernemingen in elke categorie die een commissaris hebben aangesteld (bedrijfsrevisor natuurlijke persoon) die (al dan niet) werkt voor een auditkantoor

	Bijkantoren zonder commissaris, bedrijfsrevisor ingeschreven in het Belgisch openbaar register – buiten beschouwing gelaten in de studie van de Hoge Raad
--	---

Aan de hand van Bijlage 1 bij deze studie kan worden nagegaan welke wettelijke auditors zijn aangesteld bij welke ondernemingen uit het toepassingsgebied van de studie van de Hoge Raad.

*
*   *   *

Deze globale resultaten kunnen uiteraard nog worden verfijnd. Om relevante conclusies te kunnen trekken, werden hier nog vijf voldoende grote subgroepen uit gefilterd:

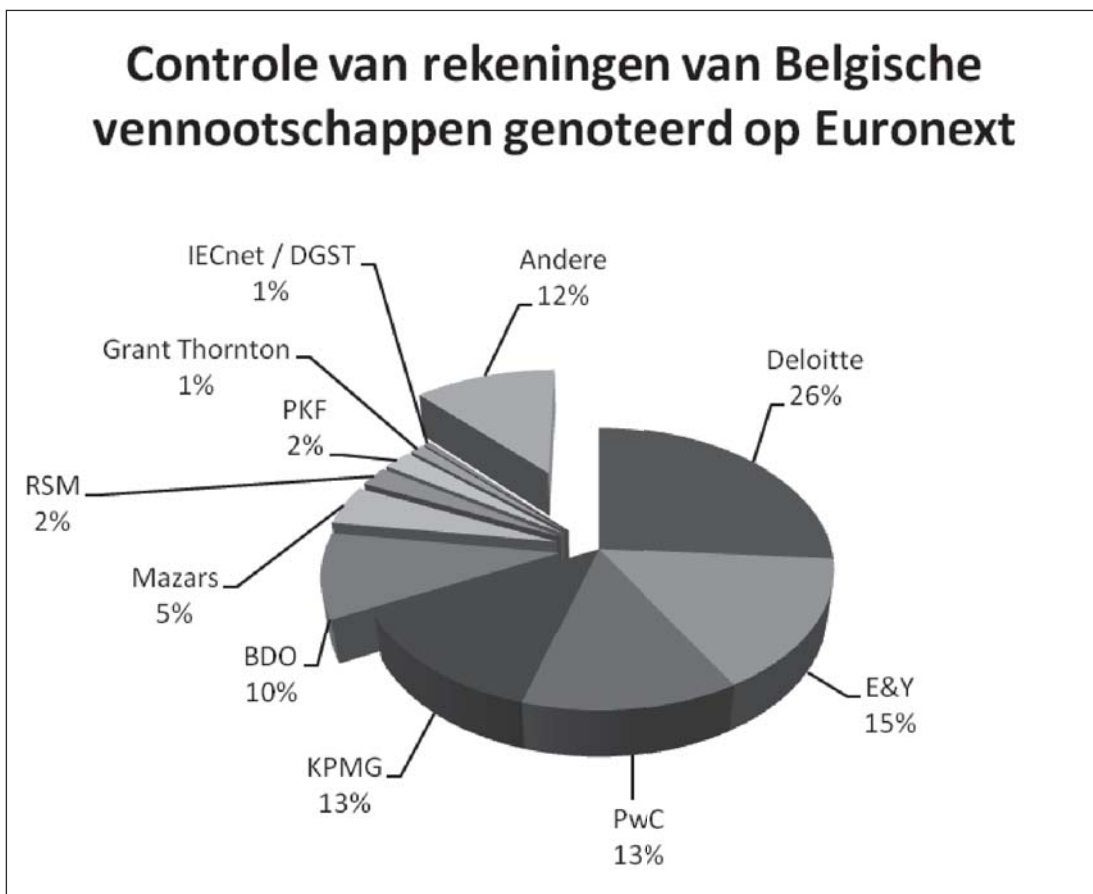
- Belgische vennootschappen waarvan de aandelen zijn genoteerd op Euronext Brussel;
- Belgische kredietinstellingen;
- Belgische verzekeringsondernemingen;
- Belgische beursvennootschappen;
- Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

Die vijf subgroepen werden onderzocht met de bedoeling de grote tendensen qua concentratiegraad van controlemandaten bij bepaalde auditkantoren in kaart te brengen.

A. Jaarrekeningcontrole bij Belgische vennootschappen waarvan de aandelen zijn genoteerd op Euronext Brussel

De mandaten worden voor de overgrote meerderheid toegekend aan de leden van de "Big four" (in 121 gevallen op 176, verdeeld over de 4 "Big four"), in 35 gevallen aan andere Belgische auditkantoren die behoren tot internationale structuren aangesloten bij het "Forum of firms" (buiten de "Big four") - (verdeeld over 6 andere auditkantoren die behoren tot internationale structuren), in 4 gevallen aan andere Belgische auditkantoren die behoren tot andere internationale structuren die niet zijn aangesloten bij het "Forum of firms" en in 17 gevallen aan strikt nationale structuren (12%).

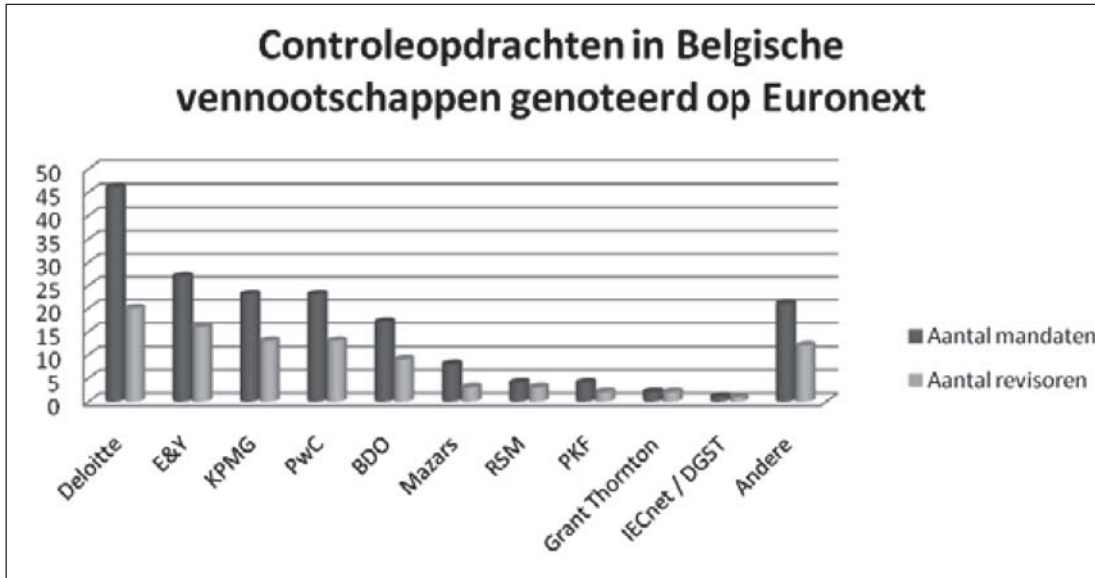
Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld:

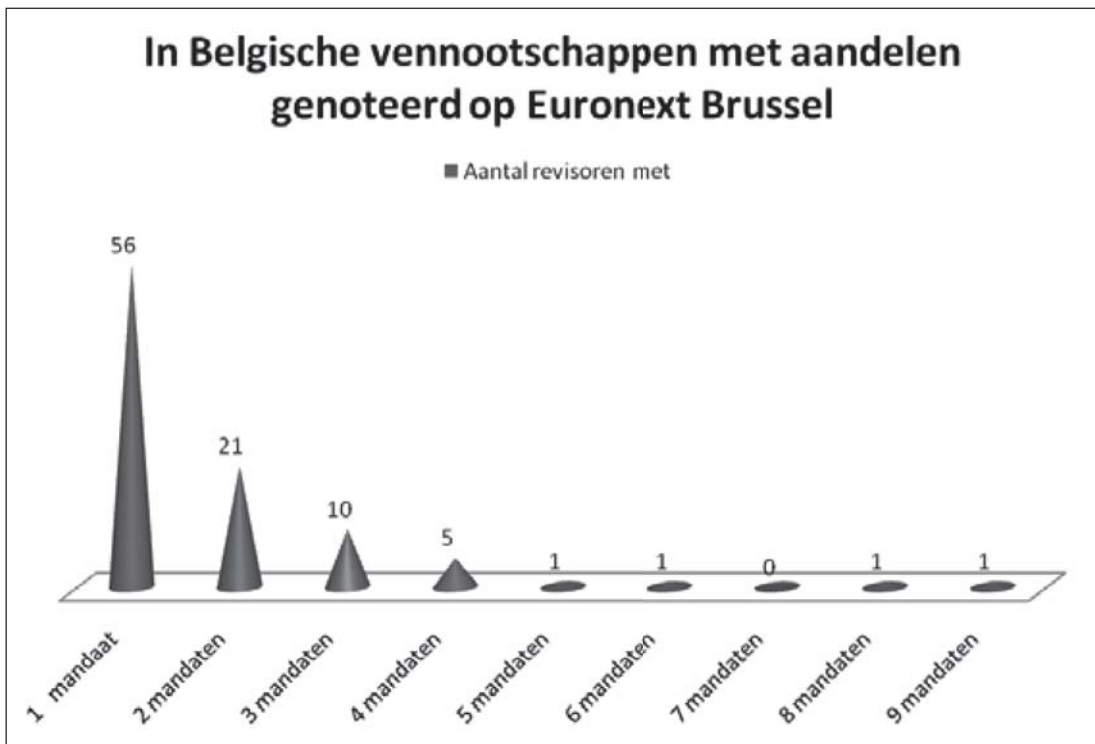

Daarnaast geeft het onderzoek van het aantal bedrijfsrevisoren binnen één zelfde structuur belast met controleopdrachten bij Belgische

vennootschappen waarvan de aandelen zijn genoteerd op Euronext Brussel, het volgende resultaat :

Dit wijst op een geringe concentratie, gemiddeld twee commissarismandaten per bedrijfsrevisor belast met dergelijke opdrachten.

Hierbij valt niettemin op te merken dat de verschillen relevant kunnen zijn: ook al hebben de meeste revisoren slechts één mandaat in deze vennootschapscategorie (in 56 gevallen), er zijn een aantal revisoren met zelfs 9 controleopdrachten in deze vennootschapscategorie. De revisor met 5 mandaten, die met 6 mandaten en die met 8 mandaten behoren tot de "Big four" (verdeeld over twee van die "Big four"). De revisor met een mandaat in 9 vennootschappen waarvan de aandelen zijn genoteerd op Euronext Brussel behoort dan weer tot een strikt nationale structuur.

Toch kan men niet buiten de vaststelling dat het aantal mandaten op zich niet *per se* relevant is, omdat sommige mandaten complexer zijn dan andere. In dit verband zou een analyse op basis van de honoraria die de externe auditor factureert, interessant kunnen zijn.

Het onderzoek van de gevallen waarin colleges van commissarissen een beroep doen op bedrijfsrevisoren geeft het volgende resultaat:

- 2 gevallen waarin twee kantoren behorend tot de "Big four" een college vormen;
- 1 geval waarin twee kantoren die niet behoren tot de "Big four" maar wel tot het "Forum of firms", een college vormen;

- 1 geval waarin een kantoor van de "Big four" en een Franse commissaris met de titel van bedrijfsrevisor, samen een college vormen;
- 3 gevallen waarin een mandaat wordt doorgegeven (iemand die weldra het beroep verlaat en in het verleden mandaten *intuitu personae* waarnam) onder personen die voor dezelfde internationale structuur werken (één van de "Big four").

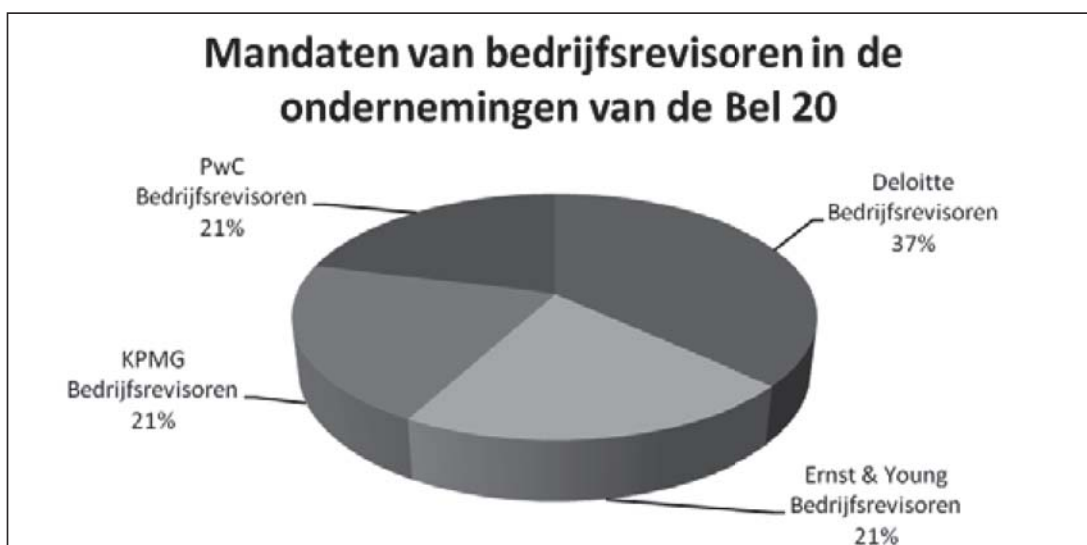
*
*   *   *

Een andere invalshoek is het onderzoek van een subgroep van ondernemingen die deel uitmaken van de Belgische vennootschappen waarvan de aandelen zijn genoteerd op Euronext Brussel, namelijk de ondernemingen van de Bel 20.

Met uitzondering van GDF-Suez (Franse vennootschap genoteerd op Euronext Brussel) worden de resterende 19 vennootschappen van de Bel 20 gecontroleerd door een bedrijfsrevisor van de "Big four".

Aan de hand van bijlage 1 kan men zien welk het aandeel is (in aantal mandaten) van elk van die vier auditkantoren.

De uitsplitsing ziet er als volgt uit:

Hierbij valt ook op te merken dat geen enkele van die 19 vennootschappen van de Bel 20 wordt gecontroleerd door een college van commissarissen, dat er 9 worden gecontroleerd door een kantoor vertegenwoordigd door twee personen en dat 10 vennootschappen worden gecontroleerd door een kantoor vertegenwoordigd door één persoon.

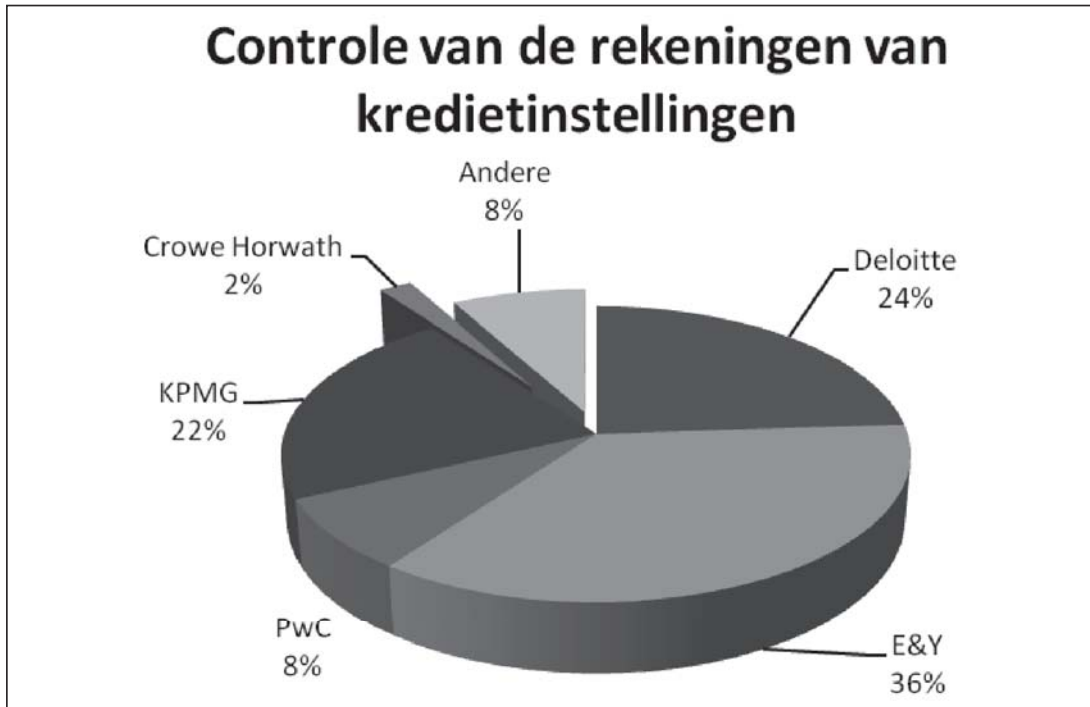
De rotatieregels die voor deze vennootschapscategorie gelden, zijn waarschijnlijk niet vreemd aan het geringe aantal colleges van commissarissen in deze 19 vennootschappen (*a priori* de meest relevante op de Belgische Euronextmarkt).

**B. Jaarrekeningcontrole
bij Belgische kredietinstellingen**

Van de kredietinstellingen worden er slechts 10% niet door één van de vier grote internationale auditkantoren gecontroleerd. Voor de 90

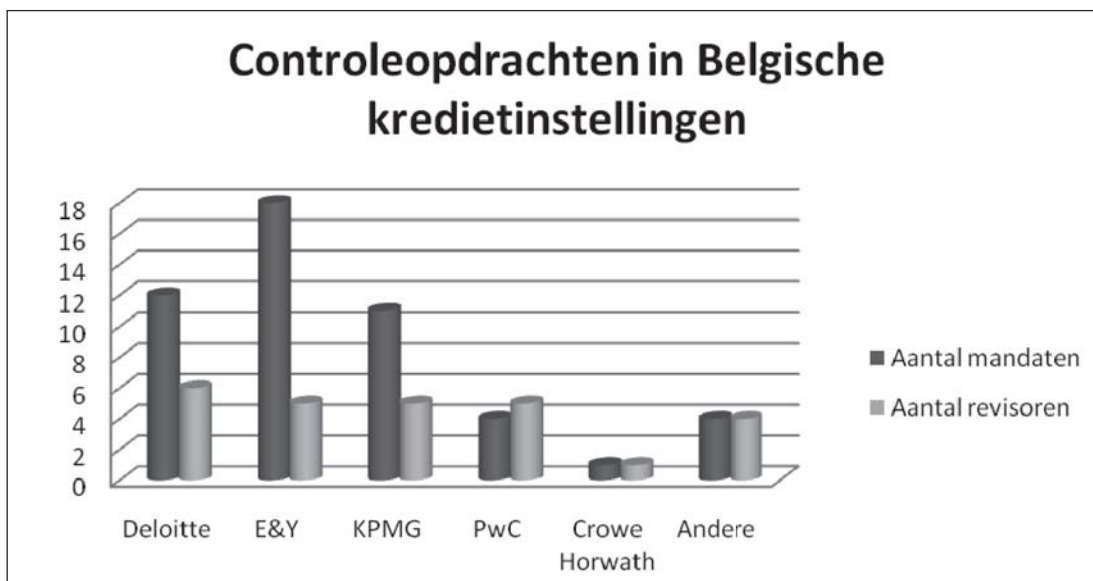
% overige mandaten ziet men geen echt sterke concentratie bij één van de vier "Big four". De structuur met het grootste aandeel is Ernst & Young met 36% van de mandaten.

Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld:

Daarnaast geeft het onderzoek van het aantal bedrijfsrevisoren binnen één zelfde structuur

belast met controleopdrachten bij kredietinstellingen, het volgende resultaat :

Zoals blijkt zijn de concentratiequota in de sector van de kredietinstellingen sterker dan in de

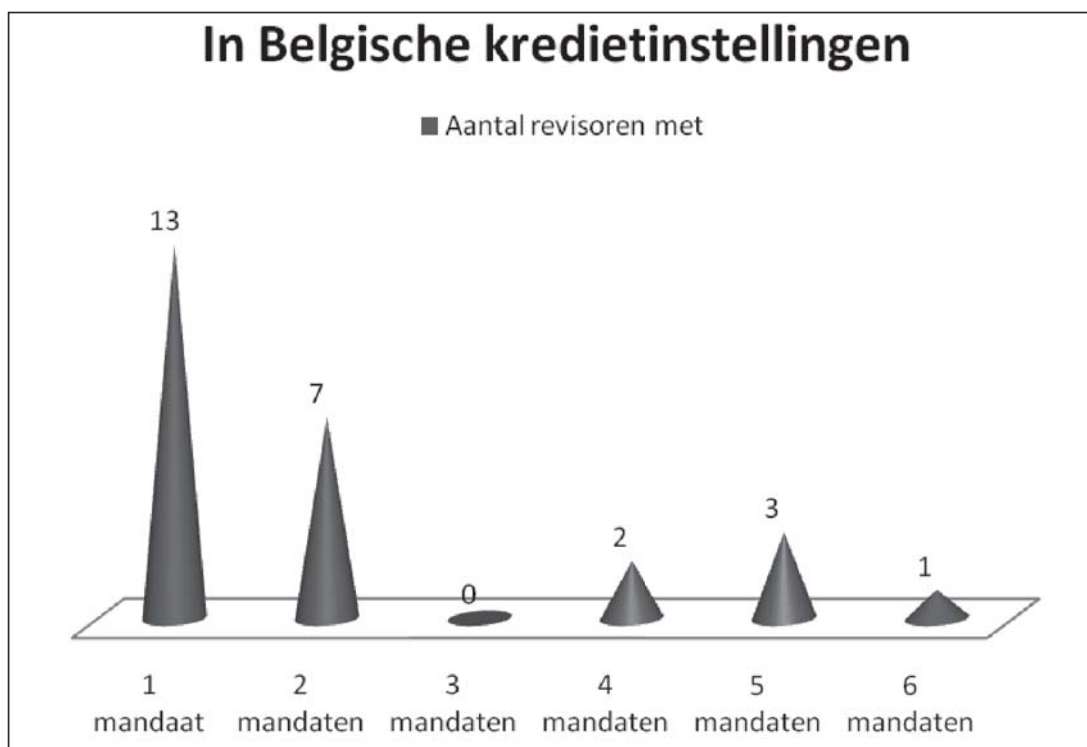
sector van Belgische op Euronext Brussel genoteerde vennootschappen.

Dat hoeft niet te verrassen, gelet op de techniciteit en het bijzonder specifieke karakter van sommige controles in deze bedrijfssector.

Hierbij valt niettemin op te merken dat de verschillen relevant kunnen zijn: ook al hebben de meeste revisoren slechts één mandaat in deze vennootschapscategorie (in 13 gevallen), toch zijn er met zelfs 6 controleopdrachten in deze vennootschapscategorie. De revisor met 6 mandaten, de drie revisoren met 5 mandaten en de

twee revisoren met 4 mandaten behoren tot de "Big four" (verdeeld over drie van die "Big four" maar met een vrij sterk overwicht van één van de drie betrokken "Big four").

Het aantal mandaten op zich is niet *per se* relevant, omdat sommige mandaten complexer zijn dan andere. In dit verband kan een analyse op basis van de honoraria die de externe auditor factureert, interessant zijn.

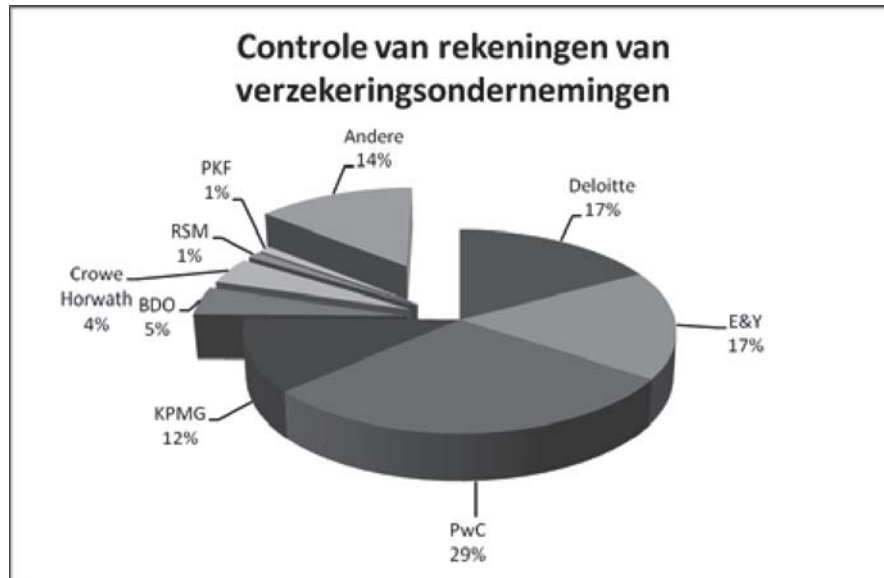
Hierbij valt ook op te merken dat slechts 3 kredietinstellingen worden gecontroleerd door een college van commissarissen, telkens door een college van 2 revisoren (twee revisoren-vennootschappen, elk vertegenwoordigd door één (in twee van de drie gevallen) of twee (in één van de drie gevallen) bedrijfsrevisoren – natuurlijke personen) die behoren tot de "Big four", dat er 4 worden gecontroleerd door een

kantoor vertegenwoordigd door twee personen, dat er 36 vennootschappen worden gecontroleerd door een kantoor vertegenwoordigd door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon en dat er 4 worden gecontroleerd door een bedrijfsrevisor als natuurlijke persoon aangesteld *intuitu personae* (ongeacht of die al dan niet behoort tot een grotere structuur).

C. Jaarrekeningcontrole bij Belgische verzekeringsondernemingen

Van de verzekeringsondernemingen wordt slechts een kwart niet door één van de vier grote internationale auditkantoren gecontroleerd. Voor de 75 % overige mandaten die aan de vier

“Big four” worden toevertrouwd, ziet men geen echt sterke concentratie bij één van die vier. De structuur met het grootste aandeel is Price-waterhouseCoopers met 29 % van de mandaten. Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld :

Vergeleken bij de sector van de kredietinstellingen blijkt de jaarrekeningcontrole bij verzekeringsondernemingen verdeeld over een veel groter aantal auditkantoren die behoren tot internationale structuren aangesloten bij het “Forum of firms”: naast de 4 grote auditkantoren (de “Big four”) zijn 4 andere internationale structuren aangesloten bij het “Forum of firms” belast met controleopdrachten in deze bedrijfssector. In aantal vennootschappen stemt dit overeen met 11% van de Belgische verzekeringsondernemingen.

Ook het aandeel van de “overige” auditkantoren is groter dan in de sector van de kredietinstellingen en stemt qua aantal verzekeringsondernemingen overeen met 14% van de ondernemingen uit die sector.

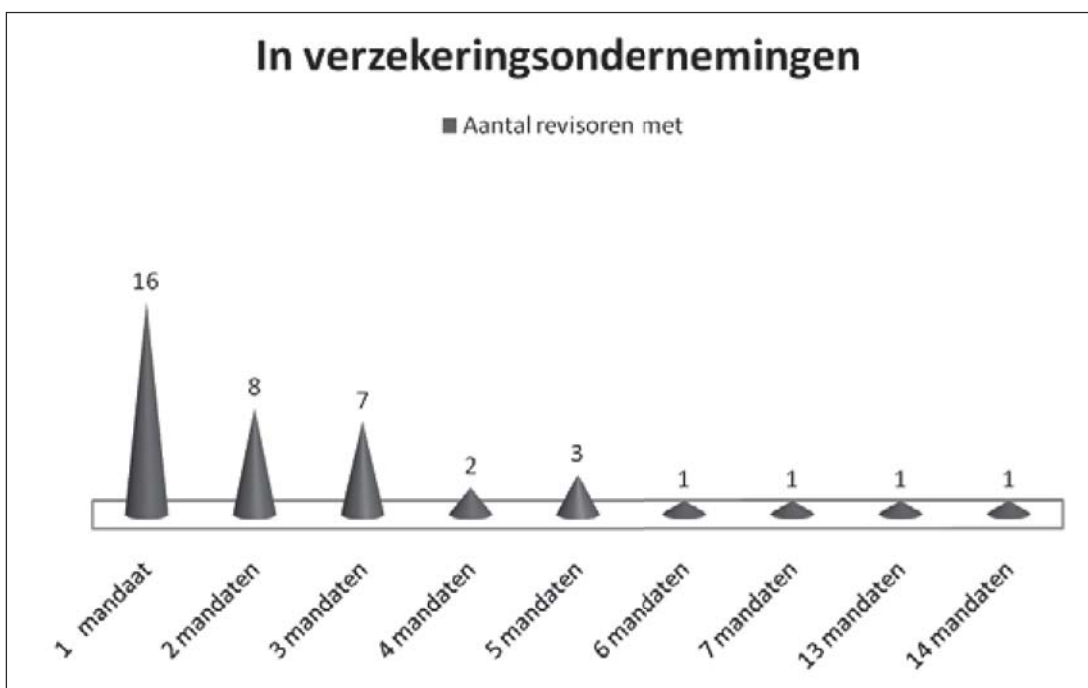
Daarnaast geeft het onderzoek van het aantal bedrijfsrevisoren binnen één zelfde structuur belast met controleopdrachten bij verzekeringsondernemingen, het volgende resultaat :

Zoals blijkt is de marktconcentratie (in aantal mandaten per revisor) het sterkst in de sector van de verzekeringsondernemingen. Bij PwC is dat bijzonder frappant, met 6 bedrijfsrevisoren die in deze bedrijfssector 33 mandaten waarnemen.

Ook hier kan de techniciteit en het bijzonder specifieke karakter van bepaalde controles in die bedrijfssector bij sommige kantoren/revisoren leiden tot specialisatie in dit soort controleopdrachten.

Hierbij valt niettemin op te merken dat de verschillen relevant kunnen zijn: ook al hebben de meeste revisoren slechts één mandaat in deze vennootschapscategorie (in 16 gevallen), toch zijn er met zelfs 14 controleopdrachten in deze vennootschapscategorie. De revisor met 14 mandaten en die met 13 mandaten behoren tot de "Big four" (verdeeld over twee van die "Big four"). De bedrijfsrevisoren in de categorie "overige" staan in voor maximum 3 mandaten voor de wettelijke controle van jaarrekeningen in deze bedrijfssector.

Andermaal wordt erop gewezen dat het aantal mandaten op zich niet *per se* relevant is, omdat sommige mandaten complexer zijn dan andere. In dit verband kan een analyse op basis van de honoraria die de externe auditor factureert, interessant zijn.

Hierbij valt ook op te merken dat slechts 2 verzekeringsondernemingen worden gecontroleerd door een college van commissarissen, telkens door een college van 2 revisoren (in het ene geval een college bestaande uit één revisorenvennootschap (die behoort tot de "Big four" en vertegenwoordigd wordt door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon) en één revisor – natuurlijke persoon die behoort tot een kleine nationale structuur en benoemd is voor een mandaat *intuitu personae*; in het andere geval een college bestaande uit 2 revisoren natuurlij-

ke personen benoemd voor een mandaat *intuitu personae*).

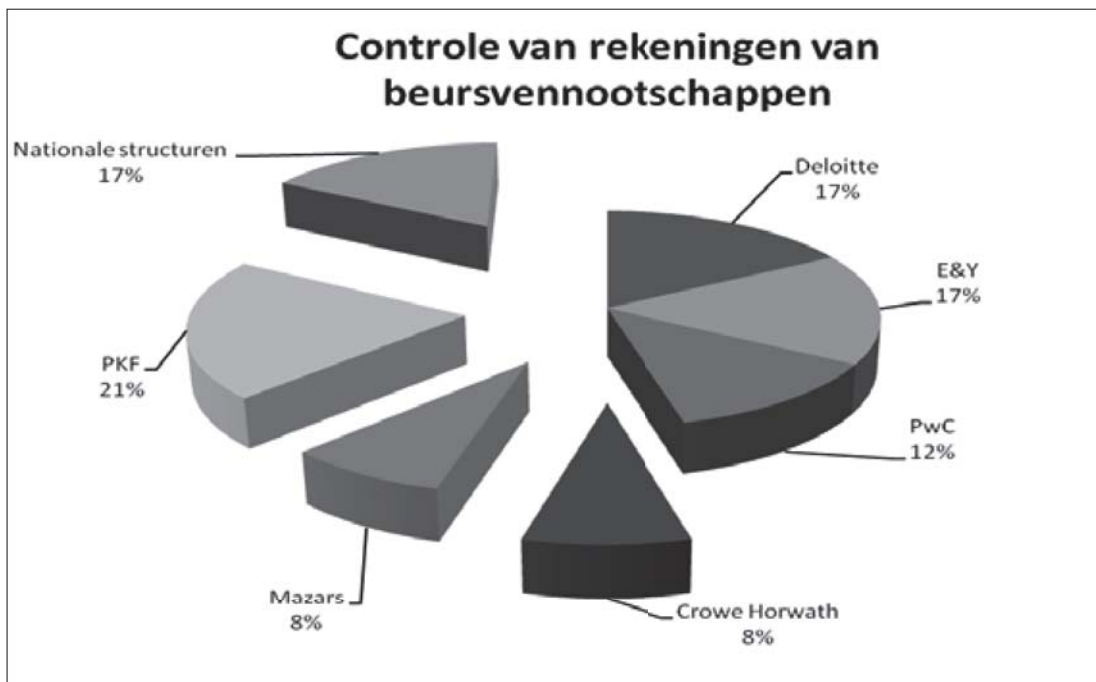
De overige verzekeringsondernemingen worden in de overgrote meerderheid van de gevallen gecontroleerd door een auditkantoor vertegenwoordigd door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon (62 verzekeringsondernemingen). Tenslotte worden 19 verzekeringsondernemingen gecontroleerd door een auditkantoor vertegenwoordigd door twee bedrijfsrevisoren – natuurlijke personen en 12 verzekeringsondernemingen gecontroleerd door een bedrijfsrevisor als natuurlijke persoon aangesteld *intuitu personae* (ongeacht of die al dan niet behoort tot een grotere structuur).

D. Jaarrekeningcontrole bij Belgische beursvennootschappen

De sector van de beursvennootschappen is één van de sectoren behorend tot de organisaties van openbaar belang (in de betekenis van de studie) met een geringere concentratie. Uitgaande van het criterium "aantal vennootschappen" stelt men vast dat 46 % van de beursvennootschappen wordt gecontroleerd door de "Big four". Die 46 % controlemandaten bij beursvennootschappen zijn verdeeld over drie van de vier

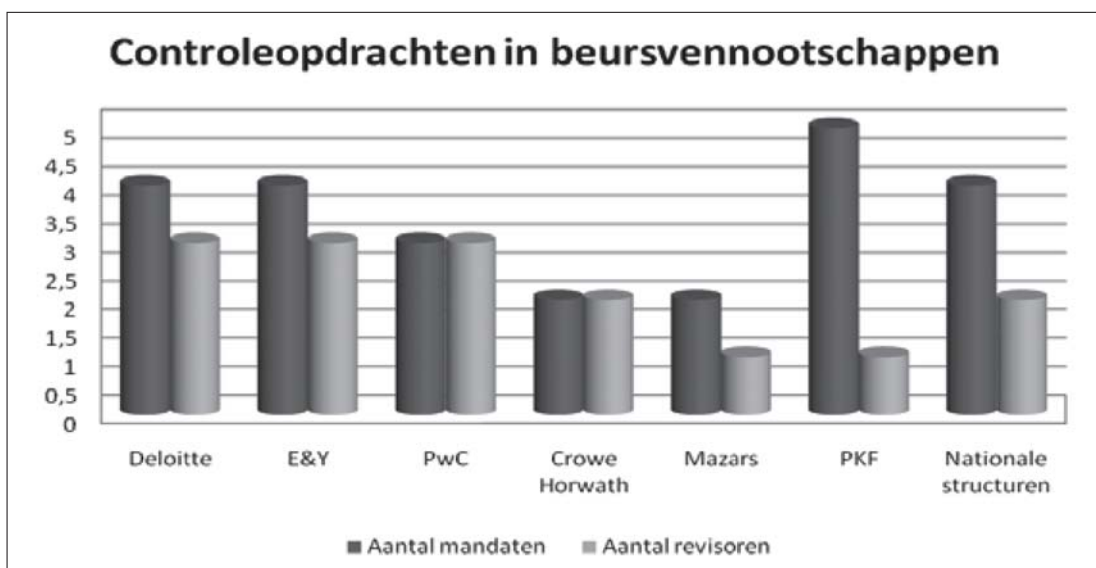
"Big four". 37 % van de beursvennootschappen worden dan weer gecontroleerd door auditkantoren die behoren tot internationale structuren aangesloten bij het "Forum of firms" (buiten de "Big four"). Eén van die auditkantoren alleen al bezit 21 % van de controlemandaten bij beursvennootschappen. De overige 17 % zijn beursvennootschappen gecontroleerd door andere auditkantoren die tot strikt nationale structuren behoren.

Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld:

Daarnaast geeft het onderzoek van het aantal bedrijfsrevisoren binnen één zelfde structuur

belast met controleopdrachten bij beursvennootschappen, het volgende resultaat :

Opvallend is de geringe concentratiegraad qua aantal mandaten per bedrijfsrevisor voor de meeste auditkantoren en in het bijzonder voor de controlemandaten waargenomen door de "Big four". Daartegenover staat de bijzonder hoge concentratiegraad qua aantal mandaten per bedrijfsrevisor bij het auditkantoor PKF, en in mindere mate bij het auditkantoor Mazars alsook de groep controlemandaten toevertrouwd aan strikt nationale structuren.

Er zijn niettemin belangrijke verschillen: ook al hebben de meeste revisoren slechts één mandaat in deze vennootschapscategorie (in 9 gevallen), toch zijn er met 2 controleopdrachten in deze vennootschapscategorie (in 5 gevallen), zelfs met 5 mandaten (in één geval). De revisor met 5 mandaten in deze sector maakt deel uit van een auditkantoor waarvan de internationale structuur behoort tot het "Forum of firms" maar geen lid is van de "Big four".

Ook hier wordt erop gewezen dat het aantal mandaten op zich niet *per se* relevant is, omdat sommige mandaten complexer zijn dan andere. In dit verband kan een analyse op basis van de honoraria die de externe auditor factureert, interessant zijn.

Voorts valt ook op te merken dat slechts één beursvennootschap wordt gecontroleerd door een college van commissarissen, bestaande uit een college van 2 revisoren, met één auditkantoor (dat behoort tot de "Big four" en vertegenwoordigd wordt door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon) en één revisor – natuurlijke persoon die behoort tot een kleine nationale

structuur en benoemd is voor een mandaat *intuitu personae*.

De overige beursvennootschappen worden in de overgrote meerderheid van de gevallen gecontroleerd door een auditkantoor vertegenwoordigd door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon (14 beursvennootschappen). Geen enkele beursvennootschap wordt gecontroleerd door een auditkantoor, vertegenwoordigd door twee bedrijfsrevisoren – natuurlijke personen. Tenslotte worden de laatste 8 beursvennootschappen gecontroleerd door een bedrijfsrevisor als natuurlijke persoon aangesteld *intuitu personae* (ongeacht of die al dan niet behoort tot een grotere structuur).

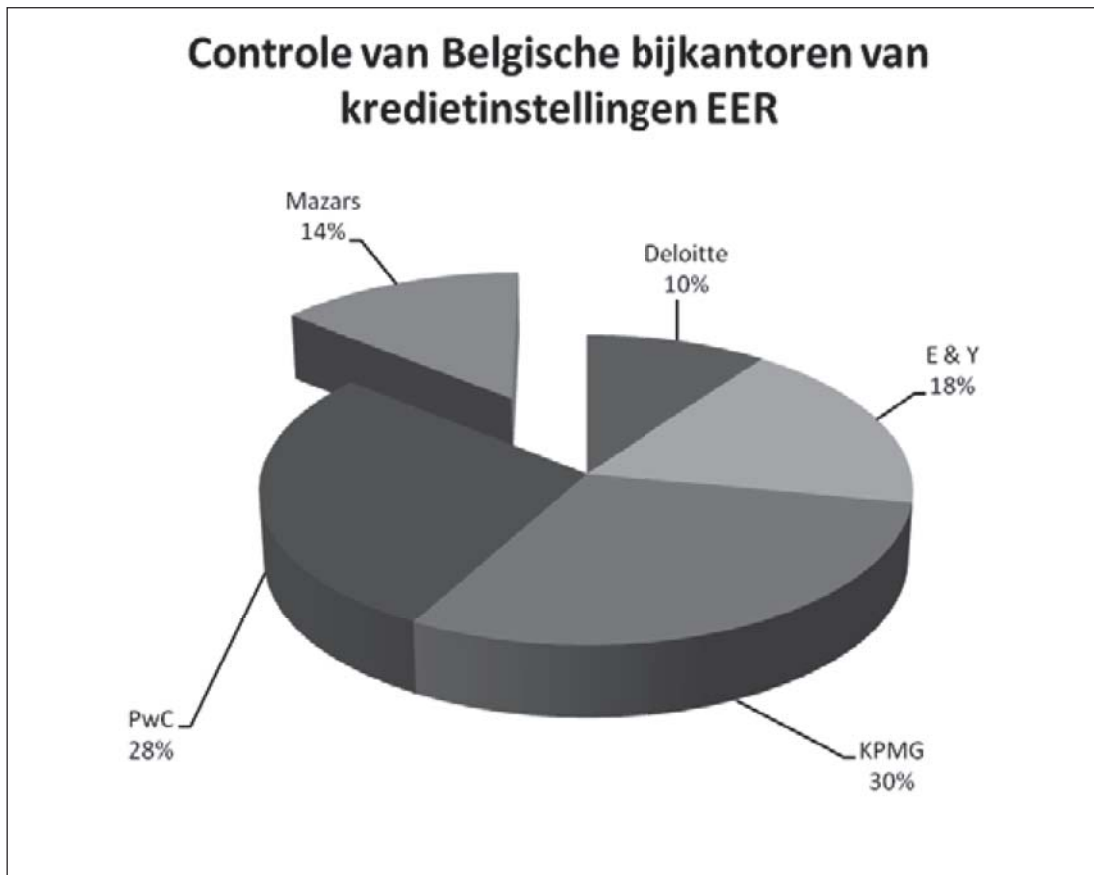
E. Belgische bijkantoren van kredietinstellingen EER

Typisch voor deze laatste vennootschapscategorie is dat zij de kredietinstellingen groepeerde die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte met een in België geregistreerd bijkantoor.

Van de bijkantoren van kredietinstellingen EER worden er slechts 14 % niet door één van de vier grote internationale auditkantoren gecontroleerd. De 86 % mandaten toevertrouwd aan de "Big four" zijn verdeeld over de vier grote

structuren met een internationale bedrijvigheid, waarbij de uitsplitsing schommelt tussen 10 % en 30 %. De vijfde speler in de sector jaarrekeningcontrole bij bijkantoren van kredietinstellingen EER is het auditkantoor Mazars met 14 % van de mandaten (aangesloten bij het "Forum of firms").

Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld:

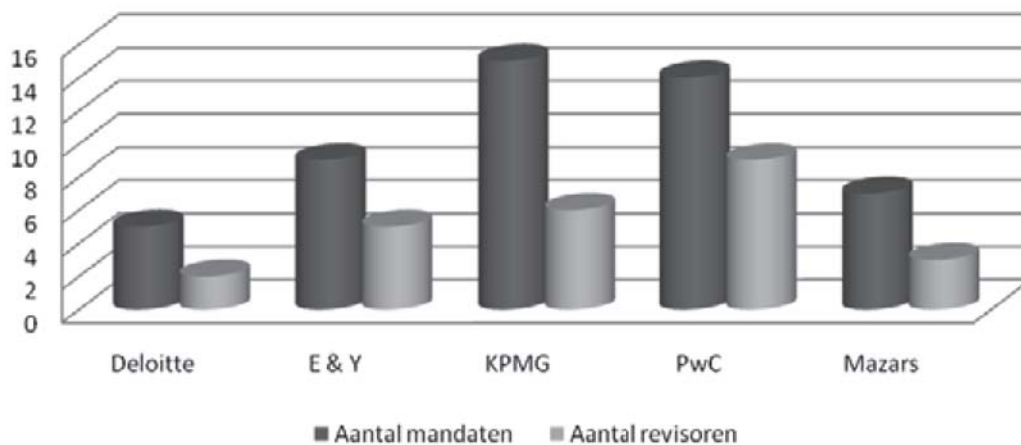

Gelet op het principe van de verantwoordelijkheid van de groepsauditor zoals vastgelegd in artikel 27 van de auditrichtlijn hoeft het niet te verbazen - zonder evenwel dit pertinent karakter van de maatregel vervat in de auditrichtlijn in vraag te stellen - dat de Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte gecontroleerd worden door

nationale vertegenwoordigers van internationale structuren.

Daarnaast geeft het onderzoek van het aantal bedrijfsrevisoren binnen één zelfde structuur belast met controleopdrachten bij Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte, het volgende resultaat :

Controleopdrachten in Belgische bijkantoren van kredietinstellingen EER

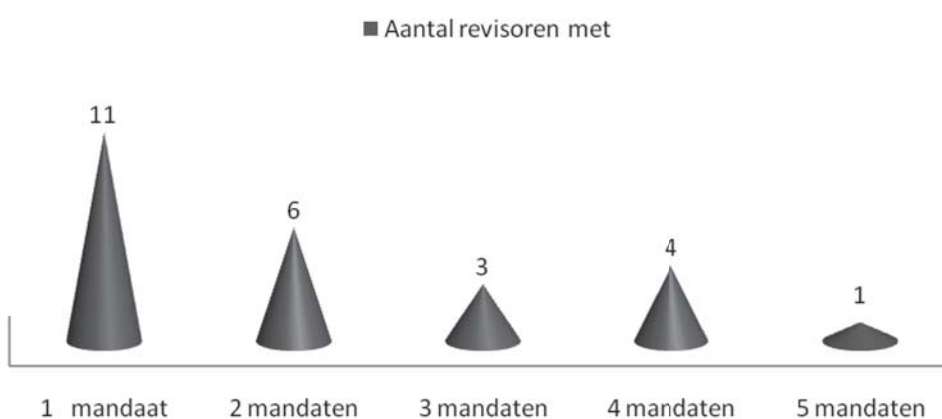

Opvallend is de vrij hoge concentratiegraad qua aantal mandaten per bedrijfsrevisor voor de 5 auditkantoren die controlemandaten waarnemen bij Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte.

Er zijn niettemin belangrijke verschillen: ook al hebben de meeste revisoren slechts één of

twee mandaten in deze vennootschapscategorie (in respectievelijk 11 en 6 gevallen), toch zijn er revisoren met 3 controleopdrachten in deze vennootschapscategorie (in 3 gevallen), zelfs met 4 mandaten (in 4 gevallen) of 5 mandaten (in één geval). De revisoren met 4 of 5 mandaten in deze sector behoren tot 4 van de 5 auditkantoren actief in deze bedrijfssector.

In de Belgische bijkantoren van kredietinstellingen EER

Andermaal wordt erop gewezen dat het aantal mandaten op zich niet *per se* relevant is, omdat sommige mandaten complexer zijn dan andere. In dit verband kan een analyse op basis van de honoraria die de externe auditor factureert, interessant zijn.

Voorts valt nog op te merken dat geen enkel Belgisch bijkantoor van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte wordt gecontroleerd door een college van commissarissen.

Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte worden in de overgrote meerderheid van de gevallen gecontroleerd door een auditkantoor vertegenwoordigd door één bedrijfsrevisor – natuurlijke persoon (in 47 gevallen).

De 3 overige Belgische bijkantoren van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte worden gecontroleerd door een auditkantoor vertegenwoordigd door twee bedrijfsrevisoren – natuurlijke personen.

Bijgevolg wordt geen enkel Belgisch bijkantoor van kredietinstellingen die onder het recht vallen van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte gecontroleerd door een bedrijfsrevisor als natuurlijke persoon aangesteld *intuitu personae* (ongeacht of die al dan niet behoort tot een grotere structuur).

*
*   *

Een andere invalshoek bij de analyse van de informatie ingezameld in het kader van deze studie van de Hoge Raad, is met betrekking tot de jaarrekeningcontrole bij ondernemingen die als “organisatie van openbaar belang” worden bestempeld, uit te zoeken in hoever de aanpak

van auditkantoren, enerzijds, en bedrijfsrevisoren – natuurlijke personen, anderzijds, veeleer gespecialiseerd is of niet.

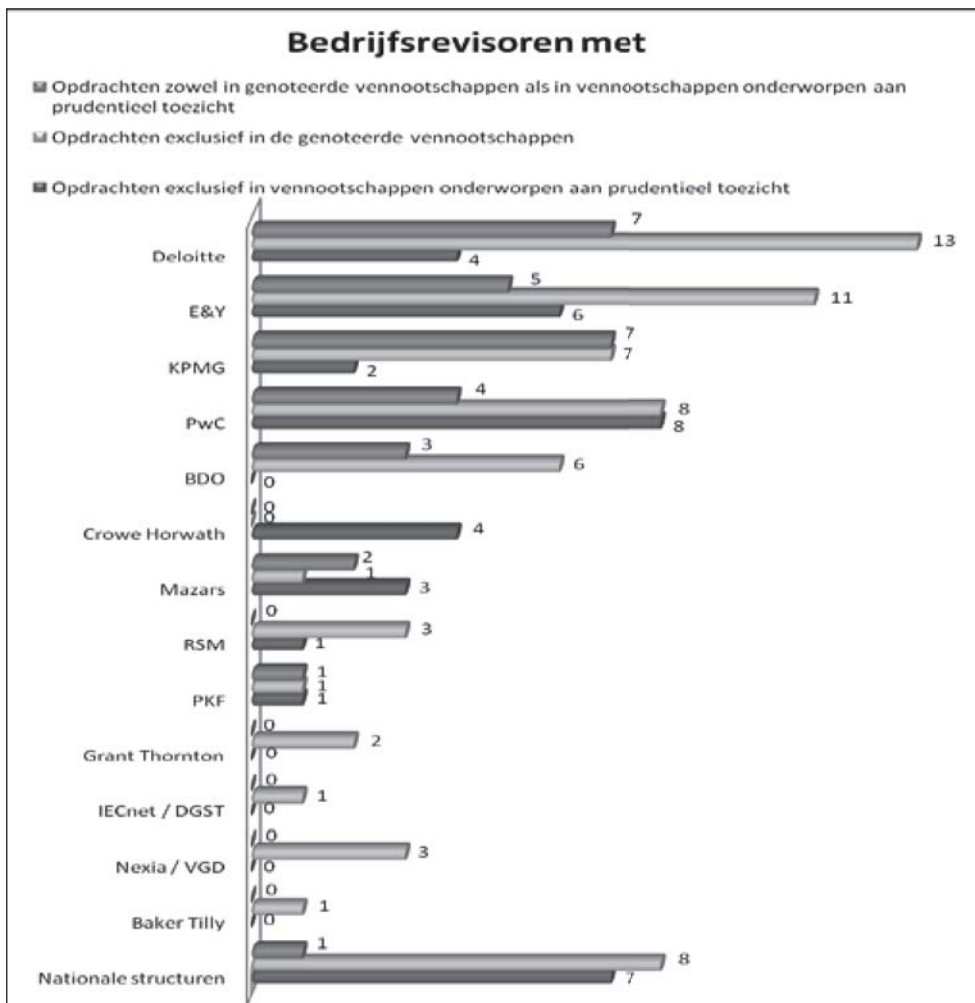
In bijlage 2 bij deze studie worden de bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) opgelijst die de jaarrekening controleren van ondernemingen die binnen het bestek van de studie van de Hoge Raad vallen, met vermelding van het aantal waargenomen mandaten in welke ondernemingscategorie(ën).

Het totaal aantal mandaten per categorie in bijlage 2 stemt niet systematisch overeen met de totale aantallen in bijlage 1. Dat heeft te maken met het feit dat ingeval colleges van commissarissen bestaan of ingeval een controlemandaat door een revisorenvennootschap is toevertrouwd aan twee vertegenwoordigers, bij de berekening van het aantal mandaten per bedrijfsrevisor (natuurlijke persoon) beide mandaten in aanmerking worden genomen voor elke bedrijfsrevisor. De totalen kunnen wel met elkaar worden verrekend. Zo bij voorbeeld geven de 153 beursgenoteerde vennootschappen een totaal van 176, omdat er 7 vennootschappen zijn met een college van commissarissen en 16 vennootschappen waarin de revisorenvennootschap twee vaste vertegenwoordigers heeft aangesteld.

Voorts werd het profiel van de bedrijfsrevisoren per auditkantoor uitgesplitst in drie categorieën:

- Aantal bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) met een opdracht in zowel beursgenoteerde vennootschappen als vennootschappen onder prudentieel toezicht;
- Aantal bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) met een opdracht uitsluitend in beursgenoteerde vennootschappen;
- Aantal bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) met een opdracht uitsluitend in vennootschappen onder prudentieel toezicht.

Grafisch kunnen de resultaten als volgt worden voorgesteld:

Algemeen genomen kan men stellen dat – ongeacht het auditkantoor - bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) in minderheid een opdracht waarnemen in zowel beursgenoteerde vennootschappen als vennootschappen onder prudentieel toezicht.

Een grote meerderheid van bedrijfsrevisoren heeft inderdaad een mandaat voor de controle van de jaarrekening in hetzij beursgenoteerde vennootschappen, hetzij vennootschappen onder prudentieel toezicht.

Meer bepaald met betrekking tot de controleopdrachten bij beursgenoteerde vennootschappen is er verhoudingsgewijs een geringere concentratie van het aantal bedrijfsrevisoren met dergelijke mandaten. Voor alle duidelijkheid, 56 bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) hebben één controleopdracht in beursgenoteerde vennootschappen en 21 bedrijfsrevisoren (natuurlijke personen) hebben er 2 in deze ondernemingsgroep.

Daarnaast zijn er twee auditkantoren (BDO en RSM) waar geen enkele bedrijfsrevisor tegelij-

kertijd belast is met een controleopdracht bij een beursgenoteerde vennootschap en een vennootschap onder prudentieel toezicht.

Een extrapolatie van deze resultaten naar de auditkantoren leert dat de structuren in grote meerderheid bedrijvig zijn op de markt van de jaarrekeningcontrole bij zowel beursgenoteerde vennootschappen als vennootschappen onder prudentieel toezicht.

Vier auditkantoren zijn echter enkel actief in het segment jaarrekeningcontrole bij beursgenoteerde vennootschappen (de nationale structuur van de volgende internationale netwerken: Grant Thornton, IECnet, Nexia et Baker Tilly) en één auditkantoor is enkel actief in het segment jaarrekeningcontrole bij vennootschappen onder prudentieel toezicht (de nationale structuur van het internationale netwerk Crowe Horwath).

Een laatste vaststelling is dat strikt nationale structuren opdrachten waarnemen in zowel beursgenoteerde vennootschappen als vennootschappen onder prudentieel toezicht.

Bijlage 1

Gedetailleerde resultaten van de studie

	Categorieën van vennootschappen uit de empirische studie	aant	Collg	1 Com	1 Com	IP	Deltt	E&Y	KPMG	PwC	BDO	PKF	C H	RSM	Mzrs	
				2 vert	1 vert											
(1)	Genoteerde vennootschappen	153	7	15	124	7	39	24	19	20	16	4		4	8	
(2)	Kredietinstellingen naar Belgisch recht	47	3	4	36	4	12	18	11	4	1	1	2		0	
(3)	Beursvennootschappen naar Belgisch recht	23	1		14	8	4	4		3		5	2		2	
(4)	Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht	7		2	5		2	3	1	1						
(5)	Vereffeningsinstellingen en hiermee gelijkgestelde instell.	2		1	1					2						
(6)	Bijkantoren van kredietinstellingen EER	50		3	47		5	9	15	14					7	
	Bijkantoren van beursvennootschappen EER	2														
	Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER	3														
(7)	Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER	9		1	8		3		4	2						
	Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER															
	Bijkantoren van beheersvenn. van ICB's buiten EER															
(8)	Belgische financiële holdings	6	1	3	2		3	2	1	1						
(9)	Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht	3			3		2			1						
(10)	Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	95	2	19	62	12	16	15	11	27	4	1	4	1	4	
(11)	Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht	1			1			1								
(12)	Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER															
	Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER															
(13)	Verzekeringsond. die tot een verzekeringsgroep behoren															
(14)	Herverzekeringsond. die tot een herverzekeringogr. behoren															
TOTAAL		401	14	48	303	31	86	76	62	75	21	11	8	5	21	
											299			66		
														365		

Deltt	Deloitte
E&Y	Ernst & Young
KPMG	KPMG
PwC	PricewaterhouseCoopers
BDO	BDO
PKF	PKF
C H	Crowe Horwath / Callens, Pirene, Theunissen & C°
RSM	RSM
Mzrs	Mazars

Categorieën van vennootschappen uit de empirische studie		GT	IEC	Nexia	B T	FCG	Hault	Desc	D R	BST	FPS
(1)	Genoteerde vennootschappen	2	1	2	1	9	1	1	1	2	1
(2)	Kredietinstellingen naar Belgisch recht										
(3)	Beursvennootschappen naar Belgisch recht									2	
(4)	Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht										
(5)	Vereffeninginstellingen en hiermee gelijkgestelde instell.										
(6)	Bijkantoren van kredietinstellingen EER										
	Bijkantoren van beursvennootschappen EER										
	Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER										
(7)	Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER										
	Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER										
	Bijkantoren van beheersvenn. van ICB's buiten EER										
(8)	Belgische financiële holdings										
(9)	Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht										
(10)	Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht										
(11)	Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht										
(12)	Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER										
	Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER										
(13)	Verzekeringsond. die tot een verzekeringsgroep behoren										
(14)	Herverzekeringsond. die tot een herverzekeringsgroep behoren										
TOTAAL		2	1	2	1	9	1	1	1	4	1
		6				17					
		23									

GT	Grant Thornton, Lippens & Rabaey
IEC	IEC / DGST
Nexia	Nexia / VGD
B T	Baker Tilly JWB
FCG	FCG-audit / Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°
Hault	Hault & C°
Desc	Deschamps, Godefroid, Verset & C°
D R	De Roover & C°
BST	B.S.T.
FPS	Fondu, Pyl, Stassin & C°

Categorieën van vennootschappen uit de empirische studie		JJD	DH	BB	FD	EM	JP	JLP	PV1	PV2
(1)	Genoteerde vennootschappen	1	1							
(2)	Kredietinstellingen naar Belgisch recht							1		
(3)	Beursvennootschappen naar Belgisch recht							2		
(4)	Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht									
(5)	Vereffeninginstellingen en hiermee gelijkgestelde instell.									
(6)	Bijkantoren van kredietinstellingen EER									
	Bijkantoren van beursvennootschappen EER									
	Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER									
(7)	Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER									
	Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER									
	Bijkantoren van beheersvenn. van ICB's buiten EER									
(8)	Belgische financiële holdings									
(9)	Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht									
(10)	Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht			2	1	1	1	3	3	2
(11)	Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht									
(12)	Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER									
	Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER									
(13)	Verzekeringsond. die tot een verzekeringsgroep behoren									
(14)	Herverzekeringsond. die tot een herverzekeringgr. behoren									
TOTAAL		1	1	2	1	1	1	6	3	2
		18								

JJD Jean-Jacques Dedouit
 DH Dominique Hermans
 BB Bernard Bigonville
 FD Frédéric Daerden
 EM Eric Mathay
 JP José Poulain
 JLP Jean-Louis Prignon
 PV1 Peter Vandewalle
 PV2 Piet Vermeeren

(1) Ondernemingen naar Belgisch recht genoteerd op Euronext Brussel

	Naam	Boekjaar	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	4Energy Invest	31/12/2009	VGD Bedrijfsrevisoren	Lelie
2	AB Inbev	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Briers
3	Ablynx	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Vander Stichele
4	Accentis	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	De Brabander
5	Aedifica	30/06/2010	Smets Dirk	-
6	Ageas SA/NV (Fortis SA)	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Macq & Lange
7	Agfa-Gevaert	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Helsen
8	Alfacam Group	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Cleymans
9	Immo - Antares	11/10/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
10	Arseus	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Opsomer & Adams
11	Ascencio	30/09/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Neckebroeck
			Ernst & Young Réviseurs d'entreprises	Pire
12	Atenor Group	31/12/2009	Goossens Goossart Joos	Gossart
13	Auderghem PL	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
14	Auximines	31/12/2009	Mazars & Guerard	Doyen
15	Ackermans en van Haaren	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Rottiers & Wymeersch
16	Banimmo	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Vermoesen & Doumen
			Dedouit Jean-Jacques	-
17	Barco	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Cornelis & De Luyck
18	Immo-Basilix	12/09/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
19	Immo-Beaulieu	16/06/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
20	Befimmo	30/09/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen & Kesselaers
21	Bekaert	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verstraeten
22	Belgacom	31/12/2009	Ernst & Young Réviseurs d'entreprises	Van Dooren
23	Belreca	31/12/2009	Clybouw Réviseurs d'entreprises	Clybouw
24	Beluga	31/12/2009	RSM Bedrijfsrevisoren	Kindt
25	Biotech	12/31/2019	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Romont
26	BNB	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
27	Brederode	31/12/2009	Mazars & Guerard	Doyen
28	Campine	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Van Coppenolle
29	CFE	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Neckebroeck
30	Chaussée de La Hulpe	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Walgrave
31	Cie du Bois Sauvage	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Denayer & Nys
32	Cie financière de Neufcour	31/12/2009	Hault & Cie Réviseurs d'entreprises	Hault
33	Cimescaut	31/12/2009	Mazars Bedrijfsrevisoren	Nuttens
34	CMB	31/12/2009	KPMG bedrijfsrevisoren	Helsen
			Helga Platteau Bedrijfsrevisor	Platteau
35	CNP	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Nys
36	Cofinimmo	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	De Keulenaer
37	Immo Colonel Bourg	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Walgrave
38	Colruyt	31/03/2012	KPMG Bedrijfsrevisoren	Helsen
39	Connect Group	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Vanhees
40	Deceuninck	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Van Hoecke
41	Deficom Group	31/12/2009	Deschamps, Godefroid, Verset C°	Verset
42	Delhaize Group	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
43	Devgen	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Vanhees & Desmet
44	Dexia	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	De Meulemeester & Verhaegen
45	Diegem Kennedy	30/06/2010	KPMG bedrijfsrevisoren	Berger
46	D'Ieteren	31/12/2009	BDO, Delvaux, Fronville, Servais & Associés	Delvaux & Servais
47	Immobilière Distri-Land	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
48	Duvel Moortgat	31/12/2009	De Roover Bedrijfsrevisoren	Schouteet
49	Econocom Group	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Steenwinkel

50	Elia System Operator	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren Ernst & Young Réviseurs d'entreprises	Palm Vandernoot
51	EPIQ	31/12/2009	BDO Atrio Bedrijfsrevisoren	Claes
52	EURONAV	31/12/2009	KPMG bedrijfsrevisoren Helga Platteau Bedrijfsrevisor	Helsen Platteau
53	EVS Broadcast Equipment	31/12/2009	BDO Atrio Réviseurs d'entreprises	Fank
54	Exmar	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren Helga Platteau Bedrijfsrevisor	Cosijns Platteau
55	Financière de Tubize	31/12/2009	Goossens, Gossart, Joos Rév. d'entreprises	Gossart
56	Finest	11/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Walgrave
57	Floridienne	31/12/2009	Mazars Réviseurs d'entreprises	Gossart
58	Fluxys	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
59	Fountain	31/12/2009	BST Réviseurs d'entreprises	Tytgat
60	Galapagos Genomics	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Vanhees
61	GBL	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Nys
62	Genk Logistics	11/30/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
63	GIMV	31/03/2012	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Braes
64	Hamon & Cie	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Boxus
65	Hansen Transmissions International	31/03/2012	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Braes
66	Hanzevast CS I	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	Claes
67	Henex	31/12/2009	Denayer Michel	-
68	Home Invest Belgium	31/12/2009	Clybouw André	-
69	Horizon Certificat	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen
70	IBA	31/12/2009	Ernst & Young Réviseurs d'entreprises	Blockx
71	IBT	31/12/2009	Clybouw Réviseurs d'entreprises	Clybouw
72	Immo Moury	31/12/2009	Servais Jean-Louis	-
73	Immobel	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Bonnefoy
74	Intervest Offices	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
75	Intervest Retail	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
76	IRIS Group	31/12/2009	Ernst & Young Réviseurs d'entreprises	Golenvaux
77	Jensen Group	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Vander Stichele
78	KBC Ancora	30/06/2010	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
79	KBC Groep	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Romont & Vanderbeek
80	Keyware Technologies	31/12/2009	BDO Atrio Bedrijfsrevisoren	De Brabander
81	Kinopolis Group	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Brabants
82	Kortrijk Shopping	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
83	Leasinvest Real Estate	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
84	Lotus Bakeries	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Adams & Opsomer
85	Louvain La Neuve '76	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
86	Machelen	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
87	Machelen, Kuurne	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
88	Immo-Marcel Thiry	05/10/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
89	Melexis	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	Claes
90	Miko	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Lozie
91	Mobistar	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Van den Abeele
92	Montea	31/12/2009	KPMG bedrijfsrevisoren	Van Couter
93	Moury Construct	31/12/2009	Hermans Dominique	-
94	Movetis	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Vander Stichele
95	Nyrstar	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Van den Eynde
96	Omega Pharma	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Van Den Eynde
97	Oncomethylome Sciences	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	Kegels
98	Option	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Van Steenberge
99	Parc Paradisio	31/03/2012	DGST Réviseurs d'entreprises	Gilson
100	PCB	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Peirce

101	Picanol	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Dehoorne & Dekeyser
102	Pinguinlutosa	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Dehoorne
103	Punch International	31/12/2009	BDO Atrio Bedrijfsrevisoren	De Brabander
104	Punch Telematix	31/12/2009	BDO Atrio Bedrijfsrevisoren	De Brabander
105	Quest for Growth	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
106	Realdolmen	31/03/2012	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Vanhees
107	Recticel	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Blomme & Dehoorne
108	Rentabiliweb Group	31/12/2009	RSM Bedrijfsrevisoren	Nobels
109	Resilux	31/12/2009	Baker Thilly JWB Bedrijfsrevisoren	Joos B.
110	Retail Estates	31/03/2012	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
111	RHJ International	31/03/2012	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Roost
112	Rosier	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Roost
113	Roularta Media Group	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Dekeyser
114	SABCA	31/12/2009	Xavier Doyen	-
115	SAPEC	31/12/2009	Mazars & Guerard Réviseurs d'entreprises	Doyen
116	Scheerders van Kerchove	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Verrijssen
117	Serviceflats Invest	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Jeanquart
118	Sioen Industries	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Van Vlaenderen & Dehoorne
119	SIPEF	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Maeyaert
120	Sofina	31/12/2009	Servais Jean-Louis	-
121	Solvac	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Denayer
122	Solvay	31/12/2009	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Denayer
123	Spadel	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Vermoesen
124	Spector Photo Group	31/12/2009	Grant Thornton, Lippens & Rabaey PKF Bedrijfsrevisoren	Lippens De Jonge
125	Ste Gudule Pl	31/12/2009	RSM Réviseurs d'entreprises	Dupont
126	SUCRAF	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Boons
127	Systemat	31/12/2009	Fondu, Pyl, Stassin et Cie	Lenoir
128	Telenet Group Holding	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Briers
129	Ter Beke	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Van Vlaenderen
130	Tessengerlo Chemie	31/12/2009	KPMG Bedrijfsrevisoren	Ruysen
131	TEXAF	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Peirce
132	Thenergo	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Vanhees
133	Think-Media	31/12/2009	VGD Bedrijfsrevisoren	Moreels & Lindemans
134	Thrombogenics	31/12/2009	KPMG bedrijfsrevisoren	Lange
135	Tigenix	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	Annick
136	Transics International	31/12/2009	BDO Atrio Bedrijfsrevisoren	Catry
137	UCB	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Gabriëls
138	Umicore	31/12/2009	PwC Bedrijfsrevisoren	Vander Stichele
139	Unibra	31/12/2009	BDO DFSA Réviseurs d'entreprises	Servais
140	United anodisers	31/12/2009	BDO Bedrijfsrevisoren	Van Brussel
141	Van de Velde	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	De Luyck
142	VGP	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Desmet
143	VPK Packaging Group	31/12/2009	Grant Thornton, Lippens & Rabaey	Rabaey
144	Warehouses Estates Belgium	30/09/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Maeyaert
145	Warehouses De Pauw	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
146	Wereldhave Belgium	31/12/2009	PwC Réviseurs d'entreprises	Jeanquart
147	Westland 2004	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
148	Westland Shopping	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
149	Woluwé extension	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
150	Woluwé shopping	31/12/2009	Fallon, Chainiaux, Cludts, Garny & C°	Cludts
151	Zenitel	31/12/2009	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Blomme
152	Immo - Zenobe Gramme	31/12/2009	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
153	Zetes Industries	31/12/2009	RSM Réviseurs d'entreprises	Dupont

(2) Kredietinstellingen naar Belgisch recht

	Naam Banken	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	Axa Bank Europe	PwC Bedrijfsrevisoren	Attout & Joos
2	Banca Monte Paschi Belgio	KPMG Bedrijfsrevisoren	Macq
3	Bank J. Van Breda en C°	KPMG Bedrijfsrevisoren	Hesen
4	Banque Degroof	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
5	Banque de La Poste	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
6	Banque Delen & de Schaetzen (DDS)	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
7	Banque Diamantaire Anversoise	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
8	Banque Eni	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
9	Banque Transatlantique Belgium	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
10	Byblos Bank Europe	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
11	CBC Banque	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
12	Citibank Belgium	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Couter
13	Delta Lloyd Bank	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
14	Deutsche Bank	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
15	Dexia Banque Belgique	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester & Verhaegen
16	Ethias Banque	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
17	Euroclear Bank	PwC Réviseurs d'entreprises	Peirce
18	Europabank	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester
19	Fortis Banque	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert & Verhaegen
		PwC Réviseurs d'entreprises	Jeanquart & Steenwinkel
20	Goffin Banque	Prignon Jean-Louis	-
21	ING Belgique	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
22	KBC Bank	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch & Vanderbeek
23	Keytrade Bank	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
		Deloitte Réviseurs d'entreprises	De Meulemeester
24	Lombard Odier Darier Hentsch & Cie Belgique	PwC Bedrijfsrevisoren	Steenwinkel
25	Puilaetco Dewaay Private Bankers	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
26	Santander Benelux	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
27	Shizuoka Bank (Europe)	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
28	Société générale Private Banking	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
29	The Bank of New York Mellon SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
30	UBS Belgium	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
31	United Taiwan Bank	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
32	Van Lanschot Bankiers België	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort

Spaarbanken of spaarkassen			
1	Argenta Banque d'Epargne (ASPA)	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
2	Banque CPH	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vermaelen
3	Centea	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
4	Centrale Kredietverlening (CKV)	Callens, Pirenne, Theunissen	Caris
5	Record Bank	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
6	Volksdepositokas Spaarkank (VDK)	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek

Kredietinstellingen behorend tot het net van het Beroepskrediet			
1	ABK	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester & Vlaminckx
2	BKCP	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
3	Crédit professionnel	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
4	Onderling Beroepskrediet	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester

Federatie van kredietinstellingen			
1	Banque Crédit agricole	Deloitte Bedrijfsrevisoren KPMG Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester Clinck
Publieke kredietinstellingen			
0	-		
Effectenbanken			
1	Dierickx, Leys & Cie	Callens Philippe	-
2	van de Put & C�	Clybouw André	-
Gemeentespaarkassen			
1	Caisse d'�pargne de la ville de Tournai	Servais Jean-Louis	-
Instellingen voor elektronisch geld			
1	Hi-Media Porte Monnaie (HPME)	KPMG Bedrijfsrevisoren	Macq

(3) Beursvennootschappen naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	Alena	Smets Dirk	-
2	Binck België	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Weymeersch
3	BKCP Securities	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
4	Bocklandt	Clybouw André	-
5	CapitalAtWork	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Hubin
6	Delande et Cie	Prignon Jean-Louis	-
7	Dresdner, Van Moer, Courtens	Clybouw André	-
		Mazars Réviseur d'entreprises	de Harlez
8	Fastnest Belgium	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Pire
9	Goldwasser Exchange & C°	Clybouw André	-
10	KBC Securities	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Hubin
11	Lawaisse Beursvennootschap	Smets Dirk	-
12	Leleux Associated Brokers	Mazars Réviseur d'entreprises	de Harlez
13	Leo Stevens & Cie	Callens, Pirenne, Theunissen	Caris
14	Merit Capital	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester
15	MTS Associated Markets	PwC Bedrijfsrevisoren	Joos
16	Petercam	PwC Bedrijfsrevisoren	Steenwinckel
17	Pire & Cie	Prignon Jean-Louis	-
18	RBC Dexia Investor Services Belgium	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
19	Trustinvest	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester
20	Van Bauwel en C°	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen
21	Van Glabbeek & C° Beursvennootschap	Callens, Pirenne, Theunissen	Callens Philip
22	Van Goolen & C°	Clybouw André	-
23	Weghsteen & Driege	Clybouw André	-

(4) Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	BNP Paribas Investment Partners Belgium	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert & Vrolix
2	Capfi Delen Asset Management	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
3	Dexia Asset Management Belgium	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester & Dewael
4	Degroof Fund Management Company	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
5	ING Investment Management Belgium	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
6	KBC Asset Management	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
7	Petercam Management Services	PwC Bedrijfsrevisoren	Steenwinckel

(5) Vereffeninginstellingen naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	CIK (Euroclear Belgium)	PwC Réviseur d'entreprises	Peirce & Walgrave

Gelijkgestelde vereffeninginstellingen naar Belgisch recht			
1	Euroclear (en abrégé ESA) SA (<i>compagnie financière de droit belge</i>)	PwC Réviseur d'entreprises	Peirce

(6) Bijkantoren van kredietinstellingen EER

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	Aareal Bank AG	PwC Bedrijfsrevisoren	De Raedemaeker
2	BHW Bausparkasse AG	PwC Bedrijfsrevisoren	Steenwinkel
3	Commerzbank AG	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
4	Deutsche Bank AG	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
5	MCE Bank	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
6	Volkswagen Bank GmbH	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
7	Banco Bilbao Vizcaya Artentaria	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
8	Banco Santander SA	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
9	Attijariwafa bank Europe SA	Mazars	Stragier
10	Banque centrale de Compensation (LCH Clearnet)	E & Y Réviseurs d'entreprises	Desombere
11	Banque Chaabi du Maroc SA	PwC Bedrijfsrevisoren	Discry
12	BNP Paribas SA	Mazars	Doyen
13	BNP Paribas Securities Services	Mazars	Doyen
14	BNP Paribas Wealth Management	Mazars	Doyen
15	CNH Capital Europe	Mazars	Doyen
16	CNH Financial Services SAS	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
17	Cortal Consors SA	Mazars	de Harlez
18	CP OR Devises SA	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
19	Crédit agricole Corporate and Investment Bank	PwC Réviseurs d'entreprises	Peirce
20	Crédit foncier de France SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger & Coox
21	Fortuneo SA	Mazars	de Harlez
22	Monabanq.	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Couter
23	Rothschild & Cie Banque SCS	KPMG Réviseurs d'entreprises	Macq
24	Société Générale SA	E & Y Réviseurs d'entreprises	Anciaux & Hubin
25	Bank of China (Luxembourg) SA	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
26	Banque BCP	KPMG Réviseurs d'entreprises	Macq
27	Banque Degroof Luxembourg SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
28	Banque privée Edmond de Rothschild Europe SA	PwC Bedrijfsrevisoren	Steenwinkel
29	Commerzbank International SA	PwC Réviseurs d'entreprises	Kesselaers
30	ICBC Luxembourg	E & Y Réviseurs d'entreprises	Hubin
31	ABN Amro Bank SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
32	ABN Amro Clearing Bank SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
33	BinckBank SA	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
34	Rabobank Nederland	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
35	Credit Europe Bank SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Couter
36	Demir-Halk Bank Nederland NV (DHB Bank)	KPMG Bedrijfsrevisoren	Helsen
37	International Card Services BV (ICS)	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
38	Mizuho Corporate Bank Nederland SA	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
39	NIBC Bank SA	PwC Réviseurs d'entreprises	Jeanquart
40	Robeco Direct SA	E & Y Bedrijfsrevisoren	Van Steenvoort
41	The Royal Bank of Scotland SA	E & Y Bedrijfsrevisoren	Weymeersch
42	Triodosbank SA	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
43	Citibank International plc	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Couter
44	FCE Bank plc	PwC Bedrijfsrevisoren	Walgraeve
45	HSBC Bank plc	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
46	ICICI Bank UK plc	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger & Coox
47	J.P. Morgan Europe Ltd	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
48	J.P. Morgan International Bank Ltd	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
49	Lloyds TSB Bank plc	PwC Réviseurs d'entreprises	Peirce
50	Hoist Kredit AB	PwC Bedrijfsrevisoren	Joos

Bijkantoren van beursvennootschappen EER			
	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	ProCapital NV		
2	Cofibol		

Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER			
	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	Investco Asset Management SA		
2	Lazard Frères Gestion		
3	Edmond de Rothschild Asset Management Benelux		

(7) Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	Bank of America NA	PwC Bedrijfsrevisoren	De Raedemaeker
2	JPMorgan Chase Bank, NA	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
3	The Bank of New York Mellon	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
4	Bank of Baroda	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
5	Bank of India	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger & Coox
6	State Bank of India	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Maeyaert
7	Sumitomo Mitsui Banking Corporation	KPMG Bedrijfsrevisoren	Macq
8	The Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ Ltd	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert
9	Habib Bank Ltd.	KPMG Bedrijfsrevisoren	Van Couter

Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER			
0	-		

Bijkantoren van beheersvenn. van ICB's buiten EER			
0	-		

(8) Belgische financiële holdings

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	BNP Paribas Investment Partners BE Holding	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Maeyaert & Vrolix
2	CMNE Belgium	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
3	Dexia	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester & Verhaegen
4	Euroclear (ESA) SA	PwC Réviseur d'entreprises	Peirce
5	Finaxis	E & Y Bedrijfsrevisoren	Vanderbeek
		KPMG Bedrijfsrevisoren	Helsen
6	KBC Groupe	E & Y Bedrijfsrevisoren	Telders & Vanderbeek

(9) Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	AXA Holdings Belgium	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
2	Investar	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers
3	Argenta BVG	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Kesselaers

(10) Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	ABN AMRO Life Capital Belgium NV	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders
2	Actel	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
3	AG Insurance	KPMG Bedrijfsrevisoren	Lange & Tanghe
4	Algemene Vervoerverzekering	Vandewalle Peter	-
5	Allianz Belgium	KPMG Réviseurs d'entreprises	Lange
6	Amazon Insurance	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
7	Amifor	Vermeeren Piet	-
8	Apra Vie	PKF Bedrijfsrevisoren	Van den Broeck
9	Arag	PwC Réviseurs d'entreprises	Rasmont
10	Arces	Servais Jean-Louis	-
11	Arco	Bigonville Bernard	-
12	Argenta Assurances	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester & Vlamincx
13	ASCO Assurances continentales	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders
14	AMMA	Vandewalle Peter	-
15	Assurances du Notariat	Prignon Jean-Louis	-
16	ATV	Mathay Eric	-
17	Audi	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
18	AXA Belgium	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
19	Caisse de prévoyance des pharmaciens	KPMG Bedrijfsrevisoren	Coox
20	Cardif Vie	Mazars Réviseurs d'entreprises	Gossart
21	CDA	Prignon Jean-Louis	-
22	CIAR	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Hubin
23	Aviabel	Poulain José	-
		Servais Jean-Louis	-
24	Cigna Europe Insurance Cy	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
25	Cigna Life Insurance Cy of Europe	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
26	Contassur Assurances Vie	RSM Réviseurs d'entreprises	Maricq
27	Corona	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen
28	CPH Life	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Vandernoot & Vermaelen
29	Credimmo	Callens, Pirenne, Theunissen	Tiest
30	Crédit agricole Assurances	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester
31	DAS protection juridique	Prignon Jean-Louis	-
32	Delta Lloyd Life	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders & Verheyen
33	DEXIA Insurance Belgium	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen
34	DKV Belgium	KPMG Bedrijfsrevisoren	Tanghe
35	Ducroire SA	PwC Réviseurs d'entreprises	Jeanquart
36	ERGO Life NV	KPMG Bedrijfsrevisoren	Tanghe
37	Ethias	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
38	Ethias Droit commun	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
39	EULER HERMES Credit insurance B	KPMG Réviseurs d'entreprises	Lange
40	Eur. Liability Ins. for Nuclear Industry	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
41	Euromex	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
42	Europ Assistance (Belgium)	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Hubin & Telders
43	European Mutual Assoc. for Nuclear Ins	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
44	Européenne Marchandises et Bagages	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
45	FIDEA	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders
46	Fonds de Garantie Voyages	Deloitte Bedrijfsrevisoren	De Meulemeester
47	Generali Belgium	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders
48	HDI-Gerling Assurances	KPMG Bedrijfsrevisoren	Tanghe
49	ING Life Belgium	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
50	ING Non-Life Belgium	E&Y Réviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
51	Intégrale Cca	PwC Réviseurs d'entreprises	Rasmont

52	Inter Partner Assistance	Mazars Réviseurs d'entreprises	Doyen
53	Justitia	BDO Atrio Réviseurs d'entreprises	Annick & Fank
54	KBC Assurances (CBC Assurances)	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders
55	Korfina Insurance	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
56	La Fédérale Pensions	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
57	L'Alliance Batelière de la Sambre belge	Bigonville Bernard	-
58	L'Ardenne Prévoyante	PwC Réviseurs d'entreprises	Rasmont
59	Les Assurances Fédérales - Vie	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
60	Les Assurances Fédérales - Acc du trv	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
61	Les Assurances Fédérales - IARD	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
62	Les Assurés Réunis	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
63	Mensura Assurances	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
64	Mensura Caisse commune d'assurances	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
65	Mercator Assurances	PwC Bedrijfsrevisoren	Meuleman
66	MetLife Insurance	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
67	Nateus Life	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
68	Nateus	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison & Vermeire
69	Nationale Suisse Assurances	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
70	Office national des Pensions - EL	GGJ Réviseurs d'entreprises	Joos
71	Optimco	Callens, Pirenne, Theunissen	Tiest
72	P&V Assurances	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
73	P&V Assurances (AT)	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
74	Partners Assurances	Mazars Réviseurs d'entreprises	Doyen
75	Patronale Life	Callens, Pirenne, Theunissen	Callens Boudewijn
76	Piette en Partners	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
77	Private Insurer	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
78	Protect	Vandewalle Peter	-
79	Satrex	Callens, Pirenne, Theunissen	Callens Boudewijn
80	Securex Risques Divers	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
81	Securex Vie	Deloitte Réviseurs d'entreprises	Dehogne
82	Securex Accidents de travail	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Neckebroeck
83	SEPIA	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Verhaegen
84	Servis	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
85	Servis Life	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
86	Sint-Donatusgilde	Vermeeren Piet	-
87	TOTAL Pensions Belgium	KPMG Bedrijfsrevisoren	Clinck
88	Touring Assurances	PwC Réviseurs d'entreprises	Attout
89	Trade Credit Re	BDO Atrio Réviseurs d'entreprises	Fank
90	TVM België	KPMG Bedrijfsrevisoren	Berger
91	VIVIUM	E&Y Reviseurs d'Entreprises	Anciaux & Telders
92	VMK Assur	Deloitte Bedrijfsrevisoren	Van Steenberge
93	WHESTIA	PwC Réviseurs d'entreprises	Tison
		Daerden Frédéric	-
94	Xerius Association d'ass mutuelle	Deloitte Réviseurs d'entreprises	De Meulemeester
95	ZA Assurances	Deloitte Réviseurs d'entreprises	De Meulemeester

Verzekeringsondernemingen EER			
	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
0	-		

(11) Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht

	Naam	Bedrijfsrevisor	vertegenwoordigd door
1	SECURA	E&Y Bedrijfsrevisoren	Telders

Bijlage 2 - Informatie per bedrijfsrevisor

		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	Totaal
Deloitte	Blomme	2														2
Deloitte	Bonnefooy	1														1
Deloitte	Boxus	1														1
Deloitte	Cleymans	1														1
Deloitte	Dehogne		2	1					1		4					8
Deloitte	Dehoorne	4														4
Deloitte	De Keulenaer	1														1
Deloitte	De Kyser	2														2
Deloitte	De Meulemstr	1	6	2	1				1		5					16
Deloitte	Denayer	3														3
Deloitte	Desmet	2														2
Deloitte	Dewael				1											1
Deloitte	Kesselaers	2	2				2	2		2						10
Deloitte	Maeyaert	3	2		1		3	1	1							11
Deloitte	Neckebroeck	6									3					9
Deloitte	Nys	3														3
Deloitte	Van Coppenolle	1														1
Deloitte	Vanhees	5														5
Deloitte	Van Steenberge	1									1					2
Deloitte	Van Vlaenderen	2														2
Deloitte	Verhaegen	3	2	1					1		3					10
Deloitte	Verstraeten	1														1
Deloitte	Vlaminckx		1								1					2
Deloitte	Vrolix				1				1							2
Denayer	-	1														1
E & Y	Anciaux						1				7					8
E & Y	Blockx	1														1
E & Y	Boons	1														1
E & Y	Braes	2														2
E & Y	Cornelis	1														1
E & Y	De Luyck	2														2
E & Y	Desombere						1									1
E & Y	Golenvaux	1														1
E & Y	Hubin		5	2			3				2					12
E & Y	Pire	1		1												2
E & Y	Romont	2														2
E & Y	Rottiers	1														1
E & Y	Telders								1		13	1				15
E & Y	Van den Abeele	1														1
E & Y	Vanderbeek	8	5		1				2							16
E & Y	Vandernoot	1									1					2
E & Y	Van Dooren	1														1
E & Y	Van Hoecke	1														1
E & Y	Van Steenvoort	1	4		1		1						0			7
E & Y	Vermaelen		1								1		0			2
E & Y	Verheyen										1		0			1
E & Y	Weymeersch	2	4	1	1		4						0			12

101

343

92

KPMG	Berger	2	2				4	1			1		0			10
KPMG	Brabants	1														1
KPMG	Briers	2														2
KPMG	Clinck	1	5		1		5	1			3		0			16
KPMG	Coox						2	1			1		0			4
KPMG	Cosijns	1														1
KPMG	Helsen	4	1				1		1				0			7
KPMG	Lange	2									3		0			5
KPMG	Macq	1	2				2						0			5
KPMG	Palm	1														1
KPMG	Ruysen	1														1
KPMG	Tanghe										4		0			4
KPMG	Van Couter	1	1				3	1					0			6
KPMG	Van Roost	2														2
KPMG	Verrijssen	1														1
Platteau	Platteau	3														3
PwC	Adams	2														2
PwC	Attout		1	1			4	1		1	5		0			13
PwC	De Raedemackr						1	1					0			2
PwC	Discry						1						0			1
PwC	Doumen	1														1
PwC	Gabriëls	1														1
PwC	Jeanquart	2	1				1				1		0			5
PwC	Joos		1	1			1						0			3
PwC	Lozie	1														1
PwC	Meuleman						1				5		0			6
PwC	Opsomer	2														2
PwC	Peirce	2	1			2	2		1				0			8
PwC	Rasmont										3		0			3
PwC	Steenwinkel	1	2	1	1		2						0			7
PwC	Tison										13		0			13
PwC	Van den Eynde	2														2
PwC	Vander Stichele	4														4
PwC	Vermeire										6		0			6
PwC	Vermoesen	2														2
PwC	Walgrave	3				1	1						0			5
BDO	Annick	1									1		0			2
BDO	Catry	1														1
BDO	Claes	3														3
BDO	De Brabander	4														4
BDO	Fank	1									2		0			3
BDO	Kegels	1														1
BDO	Van Brussel	1														1
BDO DFSA	Delvaux	1														1
BDO DFSA	Servais	2														2
Servais JL	-	2	1								2		0			5
Cr Hwrth	Callens B										2		0			2
Cr Hwrth	Callens P		1	1									0			2
Cr Hwrth	Caris		1	1									0			2
Cr Hwrth	Tiest										2		0			2
Gr Thrtn	Lippens	1														1
Gr Thrtn	Rabbaey	1														1
IEC	Gilson	1														1
Mazars	de Harlez			2			2						0			4
Mazars	Doyen	3					4				2		0			9
Mazars	Gossart	1									1		0			2
Mazars	Joos										1		0			1
Mazars	Nuttens	1														1
Mazars	Stragier						1						0			1
Doyen X	-	1														1
GGJ	Gossart	2														2

63

343

87

23

70

1

20

2

1

8

2

1

20

PKF	De Jonghe	1														1		
PKF	Van den Broeck									1		0				1		
Clybouw	Clybouw	2														2		
Clybouw A	-	1	1	5								0				7		
RSM	Dupont	2														2		
RSM	Kindt	1														1		
RSM	Maricq									1		0				1		
RSM	Nobels	1														1		
Nexia/VGD	Moreels	1														1		
Nexia/VGD	Lelie	1														1		
Nexia/VGD	Lindemans	1														1		
Baker Tilly	Joos B.	1														1	1	1
FCG	Cludts	9														9	1	1
Hault & Cie	Hault	1														1	1	1
Deschamps	Verset	1														1	1	1
De Roover	Schouteet	1														1	1	1
BST	Tytgat	1														1	4	1
Smets Dirk	-	1		2								0				3	1	1
FPS & Cie	Lenoir	1														1	2	1
Bigonville B	-									2		0				2	2	1
Daerden F	-									1		0				1	1	1
Dedouit JJ		1															0	0
Hermans D	-	1															0	0
Mathay E	-									1		0				1	1	1
Poulain	-									1		0				1	1	1
Prignon JL	-			1	2					3		0				6	6	1
Vandewalle P	-									3		0				3	3	1
Vermeeren P	-									2		0				2	2	1
TOTAAL		176	56	24	9	3	53	9	10	3	115	1	0	0	0	451		
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	Totaal		

- (1) Belgische vennootschappen met aandelen genot. op Euronext Brussel
- (2) Kredietinstellingen naar Belgisch recht
- (3) Beursvennootschappen naar Belgisch recht
- (4) Beheersvennootschappen van ICB's naar Belgisch recht
- (5) Vereffeningsinstellingen en hiermee gelijkgestelde instellingen
- (6) Bijkantoren van kredietinstellingen EER
Bijkantoren van beursvennootschappen EER
Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's EER
- (7) Bijkantoren van kredietinstellingen buiten EER
Bijkantoren van beursvennootschappen buiten EER
Bijkantoren van beheersvennootschappen van ICB's buiten EER
- (8) Belgische financiële holdings
- (9) Gemengde financiële holdings naar Belgisch recht
- (10) Verzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- (11) Herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht
- (12) Bijkantoren van verzekeringsondernemingen buiten EER
Bijkantoren van herverzekeringsondernemingen buiten EER
- (13) Verzekeringsondern. die tot een verzekeringsgroep behoren
- (14) Herverzekeringsondern. die tot een herverzekeringgroep behoren